

D802-3
DOHÁNY - TERMESZTÉSÉRŐL

VALÓ

D802-3
Duplum

RÖVID OKTATÁS

M E L L Y

A' NEMES MAGYAR - HAZA, - ÉS GA-
LÍTZIABÉLI DOHÁNY - TERMESZ-
TŐK KEDVEKÉRT KI-BO-
TSÁTOTOT.

M. KIR. MEZŐGAZDASÁGI
MUZEUM KÖNYVTÁRA

..... SZÁM.

B U D Á N ,

A' Pesti Királyi Fő Oskolák betűivel
1790dik Esztendőben.

Magyar Nemzeti Múzeum
A. m. kir. mezejgazd. múzeumának
ajándékkul adta:

Heszgyórné vrn

1907

OKT -

Lelt. 1955

Lelt. 1963

25.743

Leltár 1959

ELŐ JÁRÓ BESZÉD.

Va-
la-
mint a' nemes Magyar - Orfzá-
gi, úgy a' Galítziabéli Dohány - ter-
mesztő Jobbágyok hála adó szivel
méltán köszönhetik a' most ditsősé-
geffen uralkodó *Felséges Fejedelem*
kegyes és szorgalmatos atyai gond-
viseelésének, hogy orfzágaiban a' Do-
hány - termesztésnek hasznosabb elő-
mozdítása kedvéért olly oktatást ada-
tot elejekbe, melly által kétség ki-
vül fáradtságos Munkájoknak bővsé-
ges jutalmát véendik, hogy ha azt
jol eszekbe vévén, és meg - tartván,
a' szerént a' Dohány - termesztés kö-
rül szükségképpen elő fordulandó

Munkálódásaikat szorgalmasan el-
fogják intézni.

Melly jelenvaló Oktatásból észre
vehetik a' Majoroskodó Jobbágyok
a' Dohánynak nem tsak az eddig
való termesztésébe bé gyökerezett
vizfsza - éléseket , és fogyatkozások-
kat, mellyek nagy részét fáradságos
Munkáiknak hafzontalanná téstik va-
la, hanem azon fellyül a' ma hafz-
nos módot-is meg-tanulhatják, mi-
képpen termeszthessenek magoknak
több, és jobb nemű Dohányt, hogy
azért bé-véendő pénzbéli jövedel-
meiket annál bizonyosabban szapo-
ríthassák.

ELSŐ TZIKKELY.

Fogyatkozások, és vissza-élések, melyek Magyar - és Galitzia Országokban a Dohány Termesztésének Előmozdításában tapasztaltatnak.

§. I.

Meg történik gyakorta, hogy a' Dohány Magigen későre hagyattatik a' Derék száron, és pedig el - annyira; hogy a' leg kisebb illetés által - is hövelyből kidől; a' honnét az következik: hogy az olyatén hövelyestől le - esett magnak ereje megtsükken, mivel hogy a' földre esett hövelynek a' ma kisdéd rejtekeiben meg - akadván a' földtől vett nedvesség által annak ereje rész szerént a' hövely, rész szerént pedig a' Szárnak húsfőiségébe vissza szívattatik.

Hogy ha mind azon által az illetén mag hövelyből ki fejtetvén az el - vetésre rendeltetik,

az immár mind nehezségében, mind pedig erejében meg-fogyatkozván, sovány, és erőten lévén, el-vetése után vagy éppen ki-nemkél, vagy pedig igen erőten, és roskadó Palánták bortsát magából,

Hasonló következése vagyon az ollyatén Magnak-is, melly vagy nedves, vagy dohos helyeken, vagy pedig tovább az ollyan rejtekekben tartatik, a' mellyekhez vagy igen mértékletlen, vagy éppen semmi szellő nem férkezhethet.

§. 2.

Sokszor a' Dohány mag a' nélkül, hogy a' Tartománynak helyheztetése, és az Ég némelly Részeinek (*Klimának*) tulajdonsága tekintetben vétetik, vagy igen korán, vagy igen későn, és mindenkor ugyan csak azon egy ágyba vettetik-el. - A' honnét végtére az származik, hogy gyakorta az első Palánták a' korabeli vetés, és a' meleg ágyaknak hideg ellen való elegendő védekezésük fogyatkozása miatt el-fagynak. Hogy ha pedig ellenben igen későn, a' vagy csak akkor, a' midőn már a' korabeli Palánták el-fagytak, a' mag el-vettetik, az igen későn kél-ki; következő képpen az illyetén későn vetett magnak Palántáit a' majoroskodó Jobbágy akkor kén-telenéttetik el-ültetni, a' midőn már a' napnak derék nyári melege a' földet égeti. Lehetetlen tehát, hogy az illyetén későn keltt, 's által ültetett gyöngé Palánták a' lúto hévségtől rövididő múlva el-lankadván, vagy tellyeséggel ki-ne
fza-

száradjanak, vagy pedig, ha ambár szorgalmatos estvéli öntözés által meg-gyökerefednek, és nevelkednek - is, annak idejében tökéletes Értségre jutnak; 's így tehát a' Leveleik már meg-nem érhetvén, többnyire csak zölden, és éretlenül törtetnek - le száraikról.

Már pedig ki remélheti, hogy az ilyen hibás, és fogyatkozott Levelű Dohányt hasznos kereskedélt lehesse fel-állítani? sőt inkább az illetén gondatlan Dohány - Termesztésből közönségesen a' szokot következni; hogy mind a' mellette tett fáradságok, mind pedig az által okozott költségek gyümöltstelenekké lettek. Hasonló következélt lehet akkor - is tapasztalni, a' midőn a' mag minden esztendőben több, különös, és új ágyakba, 's az időnek külömb - féle részeiben el-nemvettetik; mivel hogy a' földi Balhák, mellyek közönségesen a' Palántáknak igen ártalmasak, a' régi ágyban magoknak fészket vervén, az ismét oda vetett magnak Palántáját meg-emésztik, és *másodszor*: mivel különös időkben több ágyak bé-nem vettek, mellyekből már a' mezőben hideg által meg-vett Palántáknak üresült helyeit ismét újra bé-tölteni lehesse.

§. 3.

Vagynak némelly Dohány Termesztők, a' kik elegendőnek állítják lenni, hogy ha azt a' földet, mellyben a' Dohány Palánták el-ültettetnek, esztendő által egyszer fel-szántják, vagy felkapálják a' nélkül, hogy a' földet meg-ganéjazzák;

zák; sött a' mi több: ambár a' vizet közel érhetik, mind az által az el-ültetett Palántát megöntözni tellyességgel el-mulasztják.

Innét vagyon tehát, hogy az olyan darabos, és nyers föld éretlen, ízetlen, nem tekintetre való, 's következő képpen nem - is fokáig állandó Dohányt gyümölsz.

Azon feljúl még az a' fogyatkozás-is tapasztaltatik; hogy, mivel az ollyatén föld rendes bárázdákra fel-nem vétetik, ágyakra el-nem osztatik, a' Palánta meg-nem kapáltatik, és fel-nem töltetik, meg-történik, hogy némelly esős esztendőben egészfzen ki-ázik, vagy a' zápor eső által el-mosattatik, a' vagy pedig a' szél által gyökereitől ki-szaggattatik.

§. 4.

Alig hogy a' Palánta egyszer meg-kapáltatot, és netalántán már annyiszor az első leveléig fel-is töltetett, a' gyom, melyet többnyire fokban gyomlalatlanul hagynak a' földben, annyira el-szaporodik, és erőt vesz, hogy a' Dohány Palántákat éltető nedvességektől nem csak maig egészfzen meg-nem fosztja, sött azon fellyúl annyira el-nyomja, hogy magok k' Dohány Palánták-is a' gyomhoz hasonlóknak látszattassanak lenni.

§. 5.

A' mind eddig gyakorolt Dohány Termesztésben faradozó gazdák az új hajtásokat, (az úgy nevezett *termeteket*, vagy *fajtákat*) mellyek a' Derék - Szárnak gyökereiből fel - serdülnek, nem külömben azon új fakadékokat (az úgy nevezett *hónaljokat*) mellyek a' Levelek között nevednek, ki - irtani, és ki - tépni sokan szükségtelennek tartják lenni; valamint - is a' kelletténél több Leveleknek a' szárról való le - tépésében, és a' Palánta Hegyének, minek előtte virágozzon, le - fejezésében igen gondatlanok; holott az természet szerént bizonyos, hogy az e' féle vendég növények a' ma hasznos nedvességből, melly a' gyökérből a' Szárba fel - szívárkozik, hogy onnét a' Leveleknek gazdagabb gyarapodásokra magát el - oltsza, nagy részt szívnak magokhoz, és pedig el - annyira, hogy végtére a' Levelek nagy hátramaradást szenvednek a' növésben, következőképpen sem erejekben, sem Vastagságokban, sem pedig szélelségeekben, és hosszúságokban nem válhatnak olyanokká, a' minémüekké lettek volna, hogy ha az elegendő képpen szükséges nedvességektől meg - nem fosztattak volna.

§. 6.

Sokan a' Dohány Termesztők közül a' Levelek meg - érésében, és azoknak le - szaggatásában is vigyázatlanok, mivel hogy nagyobb részül ha némelly Levelek kezdenek sárgulni, azokat a' ma zöldekkel, és éretlenekkel minden különbözés

nélkül le - szaggatják, Ez illetén vigyaztalanságból az következik; hogy az éretlen Levelek utóbb - is csak Zöldekké maradnak, rothadni fognak, kiellen illatúak lesznek, melly bűdösségekkel a' jó Leveleket - is meg - vesztegetik, és ambár az egész Dohány meg - nem romlik, mind az által az ilyen elegyített jószágot leg ótsóbb áron - is alig lehet el - adni, holott másként a' leg jobb nemű Dohánynak árán el - adathatót volna.

§. 7.

Sokan hibáznak abban - is, hogy valamint a' Levelet száráról le - tördözik, azt legottan olly formán a' Zsinórra fűzik a' nélkül, hogy azt előbb rakásra rakták volna a' nyersfélségnek meg - emésztése, és az első kelésnek kedvéért.

Ez illyetén el - hallasztás fő - képpen a' kivér Leveleknek általjában ártalmas; 's innét következik, hogy az ollyan Levelek nem - is tartóssak, mivel hogy nem csak a' leg kisebb külső Szárazság, de a' nedveség - is ártnékiek; soha meg sem is nyerik a' ma fűzershámos kies illatot, melly a' jó Dohánynak egyébként tulajdona szokot lenni.

§. 8.

Némelly Dohány Termesztők a' Dohány Levelek fel - fűzéseiben - is külömbféle hibákat ejtenek, mivel hogy azokat igen szorossan fűzik öfzve a' Zsinórokra, mellyeket annak utánna vagy a'
Sövé-

Sövényekre, és más egyéb kertelésekre, vagy pedig az esztre alá a' ház falaira ki - aggatván arról nem gondoskodnak, hogy azokat több ízben egyik részről a' másikra forgassák, vagy pedig a' sűrőn fel - fűzött Leveleket egymástól tájtsák. Az e' féle Gondatlanság végtére azt okozza, hogy a' sűrőn fel - fűzött, és a' sövényen, vagy kertelésen fekvő Levelek ide 's tova meg - penészledvén, és rothadni kezdvén, végtére azoknak nagyobb része egészen meg - romlik. A' mi pedig még tovább a' Zsinórra fűzött Dohánynak a' ház födél - vagy annak ki - tsüggő részei - az az: az esztre alá való aggatását illeti, ebben - is hibáznak a' Dohány Termesztők, hogy ha olly tájra aggatják, a' hová a' füst könnyen bé hathat, következendő - képpen ezt a' Dohány magához szíván, meg - orvosíthatatlanul meg - tartja magában, és így végső képpen az el - rendelt haszon vételre áltáljában alkalmatlanná válik.

Nem kevés ártalmára vagyon a' ki - aggatott Leveles Dohánynak az - is, hogy ha a' szabad Levegő ég alá ki - függesztetvén az esőtől meg - ázik, és a' szélről meg - rongyoltatik.

§. 9.

De még akkor - is találtnak a' Dohányal majoraskadó Gazdáknál némelly viszsza - élések, a' midőn ők azt a' Zsinórokról le - vonják, tőmőkbe kötözik, és az el - adás idejének el - jöve - teléig bé - takarítják; mert némellyek a' Leveles
Do-

Dohányt már tisztá, már mesterségesen készült vízzel, némellyek pedig éppen olyannal - is, a' mellyben szalmával fedezett Gunyhóknak fedelei áztak, és mosódtak, rész szerént a' Zsinóron, rész szerént pedig annak arról le - vételekor szokták meg - öntözni, abban a' vélekedésben lévén, hogy e' képpen a' Leveleket egy részént könnyebben lehet tsomókba szállítani, más részént pedig hogy azoknak ez által tetfzetősebb sötét barna színt adhatnak. Mind az által az e' féle tsalatkozó vélekedést könnyen fel - lehet fedezni; mert ellenben az illetén készület által sokat vesz a' Dohány az ő természet szerént való Jóságából; és ugyan innét neveztetik az ollyatén Dohány *vízi Szeplősnak*, melly hiba az el - adásban gátoltatja őtet annyival - is inkább, mivel hogy azon fellyül kietlen szagot - is foglal magában, az eretskéi, és tsutái nedvesen maradnak, porhanyóvá, és töredékennyé léfz', a' penészledésre hajlandó, végtére rothadni indul, és nem - is állja ki, hogy egy Országból a' másikba vízen vitessék.

Ellenben találtnak némellyek, nevezetessen pedig Nemes Magyar Országban *Pérs* táján a' Dohány bánásában olly vizsgáló élők, a' kik a' most elő hozott nedvesetéfen kívül, hogy a' tsomóba szállítotott Levelek annál szélesebbeknek, és hosszabbaknak látszattassanak lenni, mint sem a' természet nevelte, a' rövidebb, és keskenyebb Leveleket ide 's tova a' tsomó közepébe azoknak végeivel, és széleivel ki álló formán el - szokták intézni. Mind az által az illetén tsaládság által

is következett kár ugyan csak a' sursáskodó Gazdának nyakába szakad ; mert mivel az illy formán el-intézett némelly apróbb Leveleknek tsutái a' tsonomónak közepette fekszenek, nyilván való, hogy a' többi Levelek a' mazoknak tsutáiban vízfőz maradt nedvességet magokhoz szívják ; mellyből az következik : hogy az ollyan tsonó megpenészü, meg-dohosodik, végtére az el-adásban reménlett érdemét-is el-veszti.

§. 10.

Hasonló jutalmát veszik tsalárdtságoknak az ollyan Tsalók-is, kik a' Dohány Palántának szarát a' Levélnek tsutájához daraboslan le-tördözik, roz, éretlen, zöld, vagy rothadt Leveleket a' Tsonomónak közepébe raknak ; a' tsonókat vastag tsádéval, és szalmával által-kötik ; és mind ezeket egyedül csak azért tselekefzik, hogy a' mázsára vetett Bál többet nyomjon : Végtére szinte úgy történik azokkal-is, a' kik a' Dohány Bálhoz nehéz fábol faragot Létzeket vésznek, mellyek fokszor (a' mint Szeged táján egy Bál Doháynak nehézségére a' Bál létzeket 12. fontba szokták bevenni) nem csak annyit nyomnak, de 20 és még több fontokkal-is fellyül halladják.

Mind az által ugyan csak az illetén tsalásokban-is, a' mint már felljebb elő adatot, ismít maga a' Dohány-Termesztő károsodik ; mert a' Doháynak meg-vételében mindenek szorgalmatoslan meg-visgáltatnak, és csak a' szerént szab-

battatik a' Dohánynak az ára - is, a' minémű jó-
ságban, és tökéletességben találtatott.

Az tehát, a' ki a' maga Dohányát tisztán
tartotta, a' röbbi elegyétettől meg - különböz-
tette, és minden tsalás nélkül Pálba rakta, biza-
vást várhatja, hogy az e' féle Dohány mint első
rendű leg - jobb áron fog meg - vétetni; a' midőn
ellenben más magának tulajdonítsa, hogy ha az ő
tisztatalan, válogatatlan, meg - vesztegetett, ga-
zos, esa' meg - vételkor elő venni szokott kihányás-
ban bizonytalan fokaságú Dohányának el - adása-
ban hátráltatik, és annak reménlett árában ká-
rosodik.

MÁSODIK TZIKKELY

A Dohány magnak el-vetéséről mind az ideig, még annak Palántái el-nem ültettetnek.

§. I.

Az időt, mellyben a' Dohány magot kellefsék a' földbe vetni, általjában minden Tartományokra, és vidékekre való nézve nem lehet olly könnyen el-intézni; arra való nézve mind egy egy Tartomány Vidékének helyheztesését tekintetbe kell venni, hogy ha itt, vagy amott (felényire szólván több hátra hagyott elszendőknek) a' ki-kelet vége felé több, vagy kevesebb Derek, és fagyok szoktak é tapasztaltatni.

Az ollyan Tartományokban, és Vidékekben, mellyek felet az Egnek Részze (Klima) mértéketes, a' Dohány magot már Bőit más Havának (Martius) elején el-lehet a' földbe vetni; ellenben a' hideg Tartományokban szükséges, hogy az el-vetés 4 vagy 6 héttel későbbben vitetődjek végbe.

Igaz ugyan, hogy a' hideg Országokban-is a' meleg Ágyak által korán lehessen a' Dohány Palán-

Palántákhoz jutni; de mivel ezek a' késő fagyok miatt a' mezőre bátran által nem ültetethetnek, így tehát tovább maradván a' meleg ágyban annyira fel-nőnek, hogy az ültetésre általában alkalmatlanokká válnak.

Mind az által az, a' kinek tájos kertje, és elegendő meleg ágyai vagynak, helyessen tselekeszi, hogy ha (légyen bár a' Tartomány Vidékének akár minémű tulajdonsága) négy különböző időkből, úgy mint: Bőit-más-Havának (Martius) elején, és közepén; nem különben Sz. György Havának (Aprilis) elején, és közepén azokat Dohány maggal be veti.

Az e' képpen el-intézett majoroskodásból a' Dohány Termesztőre e' következő hasznok hárulnak:

a) A' kertbéli Palánták, hogy ha a' ki-kelet szélél, és állandós voltával kedveskedik, korán el-palántáltathatnak.

b) A' heves éjtszakák, és elegendő harmatok miatt nem szükséges, hogy a' mezőre ültetett Palánták öntöztessenek.

c) Előbb jutnak felényi növényekre, hogy sem az égető nyári meleg ártasson nekik, mivel hogy már elegendő erősséget kaptanak, és tulajdon Leveleikkel száraik körül a' földet be-borítván, azt árnyékban tartják.

d) A'

d) A' korább által - ültetett Palántáknak Levelei előbb - is meg - érnek , következendőkép-
pen a' bé - takarítás idején nem kénytelenétnék a'
Dohány Termesztő annyi zöld , és nem haszonra
való leveleket el - hagyni , mellyek hogy ha a' jól
meg - értt Levelekkel egybe elegyétetnének , azo-
kat - is meg - vésztegetnék , vagy leg - alább nem
olly betűsége tennék , mint akkor lennének , ha
ezek nélkül bé - takarítatnak.

e) Sokkal könnyebb , (a' mint tovább meg-
fog mutattatni) hogy ha a' Leveles Dohány ad-
dig , még az idő kedvez , a' Zsinórokon meg-
száritatik , és csomókba szállítatik , mint sem hogy
azzal a' majoroskodó Gazda nedves időkben egész
ősz , és Tél által leg - nagyobb ártalommal ide 's
tova hirtzolkodják ; és végtére

f) Akkor leg - inkább hasznos a' Dohány
magnak külömbféle időkben való földbe vetése , a'
midőn valamelly ártalmas időnek esete által az
elsőben , vagy másodszor el - ültetett Palánták
ki - vészvén , azoknak ki - vészését ismit új Palán-
táknak által - ültetésével helyre lehet hozni.

§. 2.

A' meleg ágyak , mellyekbe a' Dohány mag
el - vetendő , szükséges , hogy a' kertben vala-
melly épületnek háta meget , vagy pedig vala-
melly Halmotska alá Dél felé helyheztesse ;

B

mel.

mellyeket - is két féle képpen lehet el - készíteni ;
és ugyan először :

A' meleg Ágyakat körös körül Deszkákkal kell bé - keréteni azért , hogy annak idejében , ha a' szükség úgy hozza magával , azokat Üveg - Táblákkal , vagy olajba mártott Papirossal , avagy pedig Deszkákkal , gyékénnyel , vagy Zsup szalmából tfináltt fedelekkkel bé - lehesse takarni. *Másodszor :*

A' meleg Ágyat minden Deszka kerteles nélkül szabadon lehet hagyni , és csak akkor , minek utánna már a' Dohány mag el - vettetett , azt Ágas bogas vékony ágatskákkal kel bé - fedni , hogy a' baromfi az ő szokott vakartsálásával az oda vetett magnak ne ártasson.

Többnyire ez , vagy a' ma más egyéb meleg ágynak többi el - készítése egy más közt meg - egyez ; melly e' következőkből álló :

a) Azon a' helyen , mellyre a' meleg ágy helyhezteszik , szükség , hogy a' föld 5 ember lábnyomni mélységre áfattatság - ki , és onnét el - hordattassék.

b) Ezen gödörnek mind hosszúsága , mind pedig szélessége olly távolságot foglaljon magában , a' minéműt kíván a' meleg ágy , melly oda építendő , és ez a' mérték közönségesen annak a' földnek nagyságához alkalmaztassék , mellyet

az ember Palántákkal bé-ültetni szándékozik. Egy Hód földbe, melyet ha az alább elő adandó mód szerént a' majoroskodó Gazda Palántákkal bé-ültetni akar, leg-aláb húsz ezer gyökér Palánta szükséges; melly számnak meg-nyerésére kívántatik, hogy a' meleg ágyanak hossza három öl, szélessége pedig négy ember lábnyomni, vagy pedig mind hosszát, mind szélét általjában vévén két négy-szeges öl legyen.

c) Igen hasznos, hogy ha a' már ki áfott földnek üres helye jól meg-értt ló-vagy ennek fogyatkozásában juh — és Tehén ganéjal bé-töltetik, erőssen le-tapodtatik, 's annak utánna ganéi — vagy más egyéb állat — és posvatt vízzel erőssen meg-öntöztetik; lehet ide azon fellyül jól ki-száratt, és apróra törött tserfa héjat-is bőven egyeléteni.

d) Erre a' Ganéira hordattasék egy lábni magasságra jó Zsíros föld; de előbb szükséges, hogy külömbféle gazból, és kövekből vas szita által meg-tisztítasék, és jó formán égett Dohány tsutáknak hamujával meg-kevertesék.

e) Való ugyan, hogy az illyetén ágyazás a' föld színét fellyül fogja haladni, és ugyan a' végre, hogy az erős Zápor eső ennek ne-árhasson, távol köröskörül két ember lábnyomni szélességű, és mértékletes mélységű árok áfattasék, mellyen a' zápor eső víz el-folyván a' meleg ágyat el-ne-moshassa.

f) Szükséges, hogy az illetén meleg-ágy leg-ottan még a' Télnek bé-jövele előtt kézté-
tessék-el, hogy a' ganéi a' föld által ki-gőzölög-
hessen, és a' Levegő égnek hasznos résztskéjét
magához szívhasssa.

g) Arra-is különös gondjok legyen a' Do-
hány - Termesztőknek, hogy minden második
esztendőben a' meleg ágyban friss ganéit rakattaf-
sának, az előbbenit ki-hányattassák; mellyet vagy
más egyéb ágyakra, vagy pedig rész szerént ugyan
csak a' Dohány Palántásra-is jó haszonnal fordít-
hatnak.

Mind az által szükséges, hogy minden esztén-
dőben a' Tél elején a' meleg ágyon lévő föld jól
fel-kevertessék, és ennek színére más jó némű
friss föld annyira, a' mennyire az ágy le-szállot,
hordattassék. A' ki pedig minden esztendőben
friss meleg ágyat vet, nem szükség, hogy az
ganéjal magassabbra, hanem csak mint egy két,
vagy három ember láb-nyomnira emelje-fel.

§. 3.

Minek utánna illy formán el-készétetet a'
meleg ágy, a' feljebb említett ki-kelet idejében
vettessék-el abba a' Dohány mag az itt követke-
zendő mód szerént:

a) A' meleg ágyon lévő földnek külső része
leg-alább mint egy fél hövelkni mélységre rá-
zattaf-

zattasék - fel, a' többi pedig valamint előbb volt, ugyan azon le - tapodott formán hagyattasék meg azért, hogy a' Palánták ne - eresztheffenek igen hoszszú, következendőképpen vékony gyökereket, mellyek által közönségesen erőtlenné válnak, és az által - ültetéskor le - roskadnak.

b) A' ki azt akarja, hogy a' Dohány mag könnyebben, és előbb ki - tűrázzék, minek előtte azt el - vesse, 24 óráig salitromos vízben áztassa.

c) Hogy pedig a' mag az el - vetéskor egy éránt essék a' földbe, az az: hogy egy helyen ne igen tsoportos, más helyen pedig ritka légyen, ennek az hibának el - távoztatására szükséges, hogy igen vékony, és porhanyú földel egyelétessék meg, mellyet azon feljúl sárga Dohány porral - is meg - lehet szaporítani.

d) Az illy minden kitelhető egy-érányossággal el - vetett magnak tetejébe ejtessék rostán által minden hantóságtól meg - tisztítatott vékony porú föld, melly vagy kézzel, vagy más egyéb könnyű eszközzel egyenelsé tétessék, és kevelésé le - nyomattassék.

e) Egynéhány nap múlva meg - lehet az illy formán el - vetett magot ganéi vízzel, vagy ennek fogyatkozásában folyó - vagy eső - vízzel, mind az által mértékletesen öntözni, melly öntözést akkor ki - kel hagyni, a' midőn még erős fagyaktól lehet tartani.

f) Hogy pedig a' fagy a' magnak, és rész-
szerént a' Palántának se ártasson, szükséges, hogy
a' meleg ágy apró juh-ganéjal gyöngén meg-hin-
tessék. A' többi közöt, hogy a' Palántáknak ne
ártasson a' fagy, ez ellen leg-bátorságosabb or-
vosság e' következő, tudni illik: Helyheztel-
sék a' meleg ágynak mind egyik végére egy egy
vízzel meg-teltt edény, annak utánna sodortassék
szalmából egy olly hosszúságú vastag kötél, melly
az egész meleg-ágy hosszát által-érje, és ennek
egy vége ebbé, más vége pedig a' mabba a' víz-
zel meg-teltt edénybe botsátassék. Hogy pedig
ez a' szalma Tekerts a' meleg ágyat ne-érje, de
ellenben attol magassabban se légyen egy ember
lábnymnínál fel emelve, illy életre ütessék a'
meleg-ágy közepébe egy két ágú karó, melly az
emlétett szalma tehertset általjában egyenlő ma-
gasságban tartsa,

g) A' ki ellenben a' meleg ágyat üveg abla-
kokkal, Deszkákkal, vagy Gyékényekkel bé-fedi,
akkor ugyan a' fellyebb emlétett juh ganéit, és
a' most elő-hozott szalma kötelet ki-hagyhatja,
mind az által el-ne mulassa, az üveg ablakokat,
Deszkákat, vagy Gyékényeket szép tsendes idő-
ben az ágyrol le-fzedni azért, hogy ez által a'
Palántakra a' ma igen hasznos friss Levegő ég a'
mennyre lehet bé-hathasson; mert való az,
hogy azokban a' Vidékekben, mellyekben a' Tar-
tománynak helyheztetése miat végbe lehet vinni,
hogy a' meleg ágyak minden bé-fedezés nélkül
szabadon hagyatathassanak, mindenkor erősebb,
és

és tartóssabb Palánták teremnek, mint sem azok, melyek a' bé-fedett ágyakban el-gyengülvén erőtlennül neveltetnek.

§. 4.

A' földi Balhák ellen, melyek a' Palánták-nak gyakran, és pedig nevezetesen szoktanak ártani el-annyira, hogy sokszor a' meleg ágynak el-készítésében, és a' magnak el-vetésében tett munkát, és fáradságot általjában haszontalanná té-szik, az itt következő több tapasztalások által helybehagyatott oltalmazó orvosságokkal lehet élni:

a) Hogy ha a' meleg ágyban lévő Ganéjra hordatott föld minden esztendőben Dohány tsu-tákból égetett hamuval, vagy

b) Dohány Porral, vagy

c) A' féső tsináló szemetjére ki-hordatott marha szarvból fészült aprólékos hulladékokkal jó formán meg-kevertetik; vagy pedig

d) Ha az egész meleg ágy, és a' ki-tsirázó Palánták olyan vízzel öntöztetnek meg, a' mely-ben Dohány Levelek, vagy pedig ezeknek tsu-tái főztettek. Végtére

e) Az által-is meg-lehet a' Palántát az em-létt Balháktól oltalmazni, hogy ha minden esztendőben új Palántás, az az: meleg ágy készé-tetik;

retik; mind az által mivel az abból való régi ganéi, — és földnek ki-hordása által a' Dohány Termesztőnek munkája szaporodik, és más egyéb gátlások - is okoztatnak, arra való nézve ez nem annyira javasoltatik, mint a' feljebb elő számlált hasznos orvosságok tanátsoltatnak.

§. 5.

Minek utánna már a' Dohány Palánta mint egy öt Levelővélett, és ezek közül a' két első leg-alább két újni széleségre nevelkedet, ideje, hogy által-ültetessék; mert ha igen el - nő, az új földben igen nehezen foganodik meg, azon feljül az illetén későre keltt el - hallasztás azt növése-ben - is igen hátráltatja.

§. 6.

Azon estve, melly után következő reggel a' Dohány Termesztő ki-akarja Palántáit az ágyból szedni az el-ültetésre, szükséges (hogy ha már előbb az ágy eső által jól meg-nem ázott) azt vízzel annyira meg - öntözni, a' mennyire kíván-tatik, hogy egy részént a' Palántát gyökereitől könnyebben ki - lehessen vonni, más részént a' föld-is annak gyökeréhez jobban ragaszkodhasson.

Az illetén ki - szedése a' Palántáknak reg-geli időre! rendeltetés, minek utánna arról a' harmat már egészen le - hullot.

Az így gyökereitől ki-vonytt Palánták azon föld hulladékokkal együtt, mellyek azoknak gyökereiken függenek, helyhezteffenek valamely Dézsának, vagy akár melly más Edénynek fenekére dőlő félben; ebben az edényben pedig csak annyi ganéi, vagy más olyan víz legyen, mellyben juh-ganéi ázot, hogy a' Palántát gyökerénél feljebb el-ne borítsa.

Illyen móddal el-lehet ugyan a' Palántákat azoknak legkisebb ártalmok nélkül egynéhány napig tartani; mind az által mindenkor jobb, hogy ha még azon nap, mellyen ki-szaggattatták, estve felé a' nékiek el-készített földbe által-ültetnek.

HARMADIK TZIKKELY.

A' Palántáknak által - ültetésekről mind az ideig , még a' Levelek le - szagattásának ideje bé - nem következik.

§. I.

A' Dohány Palánták által - ültetésére az ollyatén Hód föld leg - hasznosabb , a' melly lejtős helyen , és a' szellőnek szabad menetelén fekszik vagy épületek , vagy Erdők közöt Dél felé , a' hová ugyan mind a' nap ereje , mind pedig a' Levegő - égnék éltető szellőztetése bé - hathat , de a' hol mind az által az erős szél kárt nem tehet a' Palántákban. Ezen feljül az ollyatén Dohány termő földeknek kár nélkül való meg - tartásokra , a' hol az igen erős szélről lehet tartani , ültetésekköröskörül Török búza (Kukuricza) mellybe a' vértelen szélnek eleje , melly által nem csak a' Dohány Levelek meg - rongyosítatnak , és le - szagattatnak , de a' Palántának szára - is le - törette-rik , bé - ütközvén , hathatós erejében meg - fogyatkozhasson. A' Dohánynak nagy hasznára szolgál az is , hogy ha annak földéről nem megszűre vagy folyó víz folyik , vagy annak szomszédjában Tó , vagy Mótár fekszik ; mert nem csak azért , hogy ezeknek közel lételek miat a' Palánták öntözése meg - könnyebítetik , hanem azért - is , mivel az ezek-

ezekből fel-ereszkedő ködök, és Gőzölések a' Dohánynak igen kedvessek.

A' kinek több Dohány termesztő földjei vagynak, helyessen tselekeszi, hogy ha azokat változtatja, vagy leg-alább esztendő közben, hogy ha az olyatén változtatandó föld ugarúl nem maradhat, azt más Veteménynek termékenysége fordítja.

§. 2.

A' Dohány Palántát akár minémű föld megneveli, ha a' nyár mértékletes; jól lehet, hogy az ő leg-nagyobb tökéletességére, az az: mindenben helyes növéseire kövér, és nedves föld kívántatik.

Az e' féle tzílnak leg-jobban meg-felel a' kertbéli föld.

Az újonnan fel-fogott, és fel-fzántatott föld, melytől ha a' szükséges jó munka meg-nem kémeltetett, nagy foganatóságot, és különös elő-menetelt ad az abba bé-palántált Dohány-nak. Ellenben ennek az igen nedves föld ártalmas, mivel hogy ettől bűdös olaj szagúvá, és goromba Só ízűvé válik. Mellyre való nézve igen jó, hogy ha a' Dohány termő föld nem felet-tőbb való Laposágon, és igen mély térékenységen fekszik, hogy a' fok esők miat kelletténél tovább megne-nedvesedjék, mert illy formán a' Palánta-

lánták utóbb - is meg - posvadni, és végtére elrothadni szoktanak.

Az olyan helyeken pedig, a' hol a' földek lejtőssen fekszenek, azokat ettől az ártalomtól a' képpen lehet meg - menteni, hogy ha azok körül vagy hofzfába meneteles, vagy azokon keresztől kereszt Barázdák áfatatnak, melyeken a' felette bővelkedő víz le - folyhasson.

§. 3.

Mennél puhábbá, és porhányóbbá tétetik a' föld többszeri fel - kapálás, szántás, és Baronálás által, annál jobban nőnek, és nevedednek az olyanban a' Dohány Palánták.

A' szorgalmazatosabb majoroskodó Gazdák meg - szokták az olyan földet háromszor szántani, és ugyan *első* az ősznek — *másodszor* a' Télnek elején, és végtére *harmadszor* egynéhány napokkal előbb, hogy sem a' Dohány Palánták abba el - ültettefennek. Az első, és második szántáskor a' föld egyedül csak meg - kevertetik, de ellenben a' harmadikban már ágyakra, és Barázdákra osztatik - el.

Az alább következő *5dik* Szakaszban (§. 5.) foglalt okokra való nézve szükséges, hogy az ágyaknak szélessége $8\frac{1}{2}$ a' Barázdáké pedig $1\frac{1}{2}$ ember lábnyomni mértékű legyen; következőképpen kívántatik, hogy az ágy a' Barázdával
együtt

együtt 10 ember lábnyomni széleséget tégyen, 's így tehát egy 1600 négy széges ölü (*quadra-
ta orgia*) Hód földben lehet 24 ágyat, mellyek-
nek mindegyike 40 ölni hozzászágu, helyheztetni.

Ugyan azon a' napon, mellyen a' Dohány
Palánták által ültetendők, az ágyak jó formán
meg-baronáltassanak, hogy a' külömbféle fűvek-
nek, és gyomoknak gyökerei ki-írtatván a' föld
színére jussanak, és hogy az ágyak-is egyenesseb-
bé tétethessenek, a' hantos föld öszve morzsol-
tassék.

§. 4.

Magyar Országának némelly Vidékjeiben a'
Dohány termő földek éppen meg-nem trágyáz-
tatnak, melly dolog valamennyire abból az okból
történik-meg, mivel hogy némelly több eszten-
deig nyugodott földek a' Palántáknak bé-követ-
kezett el-ültetések idejekor újonnan fel-szántat-
tak. Mind az által mennél jobban meg-ganéjoz-
tatik az olyan föld, annál fel-gerjelztetősebb,
vagy-is fel-gyullasztósebb, vastagabb, és nehe-
zebb nyomtatékú Dohányt terem. De főképp
szükséges, hogy az ollyatén föld jól meg-ganéjoz-
tassék, mellynek az alja nedves, és hideg, mivel
hogy ebben áll a' Doháynak mind finomabb olaj-
sága, mind pedig nagyobb sóisága, következően
illatjára, és ízére való nézve-is betsef-
febbé válik.

Az illyetén földeknek trágyázására leg-jobb
a' juh ganéi, ezután következik a' szarvas mar-
ha

ha — és ló-ganói, de azutolszor mondottal főképp a' hideg fenekű földeket lehet ganéjozni.

De még a' Dohány szárai-is hasznos trágyává válnak, hogy ha azok Leveleiktől már megfosztatván apróra vágattatnak, és a' Dohány alá rendelt föld közé bé-szántatnak; mind az által a' Sovány, és kemény földben az említett Dohány szárai annyiból elégtelenek, mivel hogy, ha csak más Istállóbeli ganéjjal meg-nem egyeletetnek, igen késő rothadásuak.

Mivel pedig más egyéb akár minémű Palánták között a' Dohány leg-inkább ki-szokta szívni a' föld nedvességét; a'na való nézve az olyan mesterséges trágyák, melyek többnyire a' meg-érésben igen kétedelmessék, nem tanátsoffak. Mert a' Ganéjnak jól meg-kezel rothadni, és nem-is kelet azt leg-ottan a' föld közé keverni, mihelyt a' szántó földre ki-vitetik, hanem szükséges, hogy minek előtte a' második szántáskor a' föld közé szántassék, azon egynéhány napig el-terétve maradjon.

Már pedig mivel az illetén Ganéjjal való Bányás Tavas vége felé vitédődik végbe, nem kell tehát attól tartani, hogy a' Napnak sűtő melegsége a' szántó földön széllyel terített Ganéjnak Zsírját ki-szívja; sőt inkább azon sós, és földes részetskék, melyekkel a' föld közé kevert Ganéi bír, a' téli esők, és havak által fel-ázván, a' földet különös Termékenységgel meg-szaporítják.

ják. Ez tehát elég oka annak, hogy minden Dohány termesztő Gazda tehetsége szerént azon legyen, hogy a' trágyát még a' Télnek bé-érkezése előtt a' földre ki-hordassa.

§. 5.

Valamint már feljeb meg-mondatot, hogy melly idő választásék a' Dohány magnak el-vetésére, szinte úgy a' Palánták el-ültetésekor is szükséges mind a' *Klimának* helyheztetését (az az: az égnek minémű mértékletessége alatt fekszik valamelly Tartomány) mind pedig a' kikeletnek szokott változásait tekintetbe venni. A' Dohány Palánták el-ültetése idejének közep pontjául lehet választani Pünkösöd Havának (*Majus*) elejét. A' Palánták el-ültetése pedig viterődjék végbe valamelly borúlt Napon, és a' mennyire lehet erő után, nem pedig száraz, és meleg időben. Általában a' Dohány Palánták el-ültetésére leg-alkalmatosabb az estvéli idő, mellyre következő reggel az el-ültetett Palántákat valamennyire meg is lehet öntözni.

Minek utánna már a' feljebb meg-mondatott mód szerént a' föld el-intéztetet, és rendes $8\frac{1}{2}$ ember lábnyomni szélességű ágyakra fel-osztatot, az ágyba keresztül 4 Dohány Palánta úgy ültetessék-el, hogy mind egyik két Palánta között $2\frac{1}{2}$ ember lábnyomni üres hely hagyatassék; a' ma két Palánták pedig, mellyek az ágyak két szélén a' Barázdák felé állanak, azok.

azoktól fél ember lábnyomnira távol ültetve-
 nek; és mivel mind egyik ágyban a' Palántától a'
 Barázda felé fél ember lábnyomni üres föld ma-
 rad, maga pedig a' Barázda $1\frac{1}{2}$ lábnyomni szé-
 lelségű, illy formán ez a' két ágy között hagyott
 üres hely egy más ellenében leszén ismit öfzveség-
 gel $2\frac{1}{2}$ ember lábnyomni szélelségű, következén-
 dőképpen az e' féle el- intézés által a' Palánták
 sem fogják egymást a' növésben hátráltatni, a'
 Dohány termesztő Gazdának- is az ágyak között
 fel 's alá való járására tágozabb útja leszén, hogy
 ha a' Barázdák felé álló Palánták két ágy ellenebe
 úgy ültetnek, hogy a' Barázdán által egy mást
 ne- érhesék.

Ugyan ezt a' módot kel meg- tartani az
 ágyaknak hosszában- is úgy, hogy minden két
 Palánta között $2\frac{1}{2}$ ember lábnyomni üres hely
 hagyattasék.

A' Dohány Palántáknak az illetén el- ülteté-
 sek módjok szerént egy Hód földbe, melly, a'
 mint feljebb emlétetett, 24 ágyat, mind egyikét
 40 ölnyi, avagy 240 ember lábnyomni hosszúsá-
 gúra vévén, foglal magában, nem szükséges
 ugyan több 9216 gyöker Palántánál; mind az ál-
 tal nagyobb bátorság kedvéért arra az esetre, a'
 midőn valamelly ellenkező időnek ereje a' Palán-
 tákat semmivé tehetné, tanátos, hogy egy Pa-
 lánta helyet mindenkor kettő egymástól mint egy
 4 hövelknire távol ültetvessék, és tsak három
 vagy öt hét múlva, minek utánna már a' Palán-
 ták

nak valamennyire meg - erősöttek, és az igen közel létel miatt egymást a' növésben hátráltathatnák, egyet azok közül, a' melly erőtlenebb, vagy ha pedig mind a' kettő jó erőben állana - is, mind az által még - is mindenkor egyet helyéből ki - kel pufztítani.

Hogy pedig valamint az ágyaknak szélesítésében, úgy a' Palántáknak egy mástól való távol - állásában az igaz mérték meg - tartásék, illy esetre az első ágynak szántása, és egynéhány Palántáknak be - ültetésekor vétésék egy létz, a' mellyre az igaz mérték vagy fel - metszve, vagy pedig valamelly abba szegezett foggal meg - légyen jegyezve, és e' szerént olztatsék - el az ágy; más - különben pedig utóbb a' Dohány Termesztő e' nélkül - is magától a' gyakorlásból könnyen meg - fogja mérsekélni mind az ágynak meg - adandó szélességet, mind pedig a' Palántáknak egy más között meg - hagyandó üreséget, ambár némellykor egy - két hövelknyivel hibázzon - is, mivel hogy ez illetén tsekély - hiba tekintetbe nem vétetik,

A' Dohány Palántát az ő el - ültetésekor nem kel a' földbe ighen öszve nyomni, de ellenben annak az ő igen hosszú gyökeréből valamelly tsekély részetskét Körömmel el - kel tsípni; hogy pedig a' Palántának gyökere egyenesen álljon a' földben, ennek végbe - vételére vétésék eszkö - zül egy gömbölő hegyes ültető, 's leg - alább egy ember lábnyomni hosszúságú sa, mellyel a' föld - be olly mély lik, a' minémű a' Palánta Gyökeré -
G
nek

nek első leveletskéig abba való bé - dugására szükségnek lenni találtatik, tételsék, 's annak utánna a' föld ki - terjesztett Tenyérrel a' Palánta körül erőssen le - nyomattasék.

A' többi között lehet a' Palánta körül legalább három újni szélességű tál formájú mélységet hagyni, hogy az öntözés alkalmatosságával annak gyökerére bé - szivarkozandó víz széljel ne foljon.

A' ki a' Palánták kétszeri által ültetésétől fáradságát nem kémellené, annak valóban gazdag gyümölcstét venné; mert akkor a' Dohány Levél szebbé, nagyobbá, kövérebbé, és nehezebbé válna, következőképpen mind az ára, mind pedig a' mértékben lévő nehézsége nevededne. De az ilyen másodszori által - ültetést már Sz. Iván Havának (*Junius*) vége felé kellene meg - tenni, és hogy a' Palánták annál korábban verheessenek magoknak gyökeret, azokat elején szorgalmas öntözéssel volna szükséges segétségteni.

A' Dohány Palántáknak kétszeri által ültetésre szükséges, hogy a' Hód föld valamennyire tágosabb legyen, mivel hogy a' Palánták az első ültetéskor csak mint egy fél ember lábnyomnira egymástól ültettethetnek, melyre való nézve egy 12. négyzetes öltű Hód földből az első által - ültetésre csak egy négy szeges ölt, következőképpen 12röd rész kívántatik, a' többi fáradság pedig, melyet a' második által - ültetés látszatik meg -

meg-kivánni, azzal könnyebedik meg, hogy az e' féle kétszeri által-ültetés után az első kapálás már szükségtelen.

Szükséges pedig, hogy ha a' Palánták a' földből ki-vétetnek, ez vagy első után történnék meg, vagy pedig egy estvével előbb a' föld annyira meg-öntöztetésék, a' mennyire szükségesnek lenni fog-látzatni, hogy e' képpen a' földből ki-vont mind egy egy Palántának gyökeréhez kevés föld ragadván, azzal együtt által-ültetethetők.

§. 6.

A' Palántáknak szorgalmatos öntözésektől függ, hogy valamelly föld fok, és jó Dohány teremjen, mert mivel a' Palánta a' nélkül-is nem igen mélyen áll a' földben, annak nedvessége igen korán ki-szárad, 's végtére el-fonnyad.

Es innét vagyoni, hogy nemes Magyar Országoknak fok Dohány termelő vidékjeiben időnek előtte ki-veziznek a' Palánták, mivel hogy azok soha sem öntöztetnek meg. Es valóban egyedül csak a' szorgalmatos öntözéstől viseltetik, hogy a' Dohány az ő növéstét korán végezhesse, és teljes meg-érését még a' nyárnak vége előtt vehesse.

Hogy ha már a' Levelek olly nagyok, hogy a' Dohány ízar körül lévő földet magok be-fed-

hetik, a' napnak égető melege a' Dohány Palántáknak már többé nem olly könnyen ártthat, 's ekkor az utóbbi öntözés - is tellyességgel ki - maradhat.

Hogy pedig a felettébb való öntözés - is ártalmas legyen a' Palántáknak, ki - tesszik abból, hogy a' föld feneke az által ki - ázik, meg - nyerfesedik, az ő termékenysége meg - vesztegettetik, és az azon termett Dohány sem állandós, rozízú, és általában minden részeire való nézve igen hitvány.

A' Palánták meg - öntözésére soha se vétesék kút viz, hanem azok vagy eső - vagy folyó - vagy pedig álló vízzel öntöztessenek meg. Hogy ha pedig az ilyen víz az öntözés előtt egy ideig apró juh - vagy más egyéb Ganéjon valamelly edényben állot, és többszer fel - zavartatot, az ilyen a' Palántának mind növésére, mind szépségére, mind pedig jóságára való nézve sokkal alkalmatossabb, és hasznosabb.

Az öntözés mindenkor vagy reggel, vagy pedig estve véteendő; jöllehet az estvéli hasznosabb a' reggelinél.

§. 7.

Hogy ha már a' Palántának két, vagy három levele vagyon, ideje, hogy az valamelly könnyű kapátskával meg - kapáltassék, vagy a' mint mások neve -

nevezik, meg - porhanyóztassék ; de azonban a' most említett Porhanyózáskor arra kel vigyázni, hogy a' Palánta Hegyének igen kisded, és gyöngye Levelei közé föld-ne essen, melly az egész Palántát meg - vesztegetné, és tellyességgel el - rontaná.

Ez a' kapálás, vagy az úgy nevezett Porhanyózás a' Palánták el - ültetése után három héttel későbbben véterődjék végbe; mind az által arra jól kel vigyázni, hogy ez a' munka se meleg, és száraz időben, se pedig legottan az eső után meg - ne történnyék.

Ha ez a' Porhanyózás, minek utánna már a' Palánta felényi növéset el - érte, minden két hétben meg - újítatik, és ezenfeljül a' Gyom - is kiirtatik, az illetén meg - kapált, és meg - tisztogatott Palánták mind erejekre, mind pedig szépségekre való nézve sokkal inkább különböztetnek azoktól, mellyek az illetén gondviseelésben nem részesülnek.

Minek utánna a' Palánta már felényire megnőtt, és már több Levelekkel - is bővelkedik, szükséges, hogy ennek törökéhez annyi föld hártassék, hogy annak alsó leveleit fel - érje, és illy formán minden Palántának töröke a' szerént töltetse - fel, valamint a' Kukuritzza' szokott feltölteni.

§. 8.

Mivel pedig a' fok féle Bogarak között vagy-
nak olyanok - is , a' kik a' Dohány Palántának
háborgató Ellenségei, úgy mint: a' *Tsigák*, *Her-
nyók*, és az úgy nevezett *fekete Legyek*; arra való
nézve ezek ellen több tapasztalás által helybe
hagyatott orvosságok e' következendők.

a) A' *Hernyók* ellen; az a' föld , mellybe a'
Dohány Palánta el-ültettetet, vetéssék-bé körös-
körül leg-alább egy tenyérnyi szélességre Kender
maggal.

b) A' többi ártalmas Bogarak ellen; a' Do-
hány termő föld ganéjőztalsék - meg a' fész-
tesináló szemetére ki-hánytt aprólékos marha-szarv
szemettel, vagy

c) Dohány csutákból égetett hamuval; és
végére

d) Öntöztesse nek meg a' Palánták olyan víz-
zel, mellyben Dohány - Levelek főzettek, vagy
pedig

e) Igen apró Dohány! Porral hintessenek-
meg.

A' kender mag el-vetésén kívül úgy látszik;
hogy a' Dohány hamu, vagy pedig ennek fogyat-
kozásában más egyéb hamu-is leg-könnyebb,

és bátorságosabb orvosság gyanánt szolgálhat az ártalmas férgek ellen, de arra kell vigyázni, hogy ez a' hamu leg - ottan még az utolsó Barónálás előtt tsendes időben, és a' mennyire lehet korán reggel, a' midőn a' harmat még el - nem sünt, el - hintessék.

§. 9.

A' Dohány Palántának szárán alúl, vagy annak közepette lévő foltos, vagy rongyos Levelek korán, és pedig még az utolsó kapálás — és fel - töltéskor szaggattassanak le, nem különben annak fatjai, és honaljai irtassanak - ki. Arra való nézve szükséges, hogy a' Dohány termesztő Gazda minden nyoltzadnapban az egész földet által járja, és a' Palántákat jól meg - vizsgálja. Mert a' mint már feljebb - is meg - mondatott, hogy ez illetén vendég - növények, mellyek rész szerént a' Palántának törökéből, rész szerént pedig a' Levelek közül bújnak - ki, a' Palánta nedveségének nagy részét magokhoz szívják, következendő képpen a' haszonra való Levél kéntelenéttetik erőtlenebbé, és kissebbé maradni.

Azon feljül az - is ártalmas, hogy ha a' Palántának szárán igen sok Levelek hagyatnak meg, mivel hogy egyik a' másikának nedveségét el - szíván, áltáljában meg - vesztegettetnek; de még az - is káros, hogy ha a' Palánták, minek előtte virágoznak, és magot hoznak, le - nem fejeztetnek, mert ez által a' jó, és finom olajról

meg-fosztatnak a' Palánták, 's azon feljúl mentől hamarább virágzik a' Palánta, annál inkább kén-
telenétetnek a' Levelek az ő növésekben hátra
maradást szenvedni.

Egy Dohány Palánta száron tsupán csak 7
vagy 10 leg - szebb levelet lehet meg - hagyni ;
ellenben csak a' kiválttképpen magas , és erős
száron maradhat - meg 12 levél.

Minck utánna már a' Dohány Levelek felé-
nyire meg - nőtek , az egészségeseket , és szépeket
könnyen meg - lehet különböztetni , következén-
dóképpen a' felette valók , és hitványak szaggat-
tassanak - le.

Mert e' képpen a' kevesebb számmal meg-
hagyattatott , és válogatott Levelek nagyobbak ,
és vastagabbak lesznek , 's illy formán a' Dohány
termesztő - is annak idejében fogja tapasztalni , hogy
a' ki - irtott Leveleknek el - vesztésében ama
meg - hagyattaknak mind nagyobb nehézsége ,
mind pedig feljebb való ára által inkább nyert ,
hogy sem vesztet.

Minck előtte a' Palánta virágozni kezd , szük-
séges , hogy annak teteje olly mélyen le - metszet-
tessék , hogy az első levéltől fel - felé tsak mint-
egy négy újni magasságú puszta szár maradjon.

A' Palántának le - fejezésében arra kel vigyáz-
ni , hogy ennsk teteje éles késsel vétessék - el , 's
annak

annak utánna a' Vágás helye leg - ottan vagy egyaggal, vagy leg - alább ugyan azon Dohány termő földel bé - mázoltassék, hogy a' napnak sütő melege a' Dohány Palánta szárának nedvességét ki - ne szivhassa.

Valamint a' Palántának le - fejezésében, szinte úgy a' felette való Leveleknek, és hónallyaknak ki - irtásában szükséges, hogy a' majoroskodó Gazda minden kitelhető vigyázással azon légyen, hogy az illetén elővett munka a' Dohány szárnak sok féle rángatásával ugyan azon egy időben végbe ne - vétessék. Arra való nézve a' Palántának e' féle tisztogatását különös időkre kel el - osztani, és pedig első ízben csak a' hibányos Leveleket, másodszor a' felette valókat, harmadszor a' Vendég növényeket, és a' Palánta tetejét kel el - venni, hogy a' Palánta egyszerre olly sok nedvességnek ki - úzése által az ő szárában, és Leveleiben meg - ne sértetődjék.

A' Dohány szárról illy formán le - szaggatott Leveleket, és Vendég növényeket meg - lehet a' napon szárítani, és porrá törni, melly por a' következő elztendőre a' Palántáknak az ártalmas Bogarak, és férgek ellen való meg - hintések - re el - lehet takarítani.

§. 10.

A' Palántáknak el - ültetések után mint egy négy Hónap múlva azoknak némelly Levelei kezd
denek

denek érni, mellyeket a' Dohány szárról leg-ottan le kel szaggatni, és így kel folyvást banni azokkal a' Levelekkel - is, mellyek bizonyos jeleit mutatják meg - éréseknek.

Mellyre való nézve a' Dohány földet többszer meg-ke- járni, és a' Sárgúlni kezdett leveleket a' nélkül, hogy ártalmas legyen, ambár nem mind egy éránt érettek legyenek - is, le-ke- szaggatni.

A' Dohány Levelek valóságos, meg - éréseknek jelei e' következők:

a) Ha a' Levelek az ő eleven zöld színeket el - veszítik;

b) Ha magokból, erős méz szagot bocsátanak;

c) Ha hegyeikkel a' föld felé lankadnak; és

d) Ha azoknak meg - illettetésektől az embernek újai öszve ragadnak; és végtére

e) Ha által világózó sömört, és fakadékokat kapnak, és ha az oldalai sárgúlni kezdenek.

§. II.

Azokat a' Palántákat, mellyek magnak meghagyattatnak, meg-ke- ugyan a' rothatt Levelektől,

tól, és más egyéb szívo növényektől tisztogatni, mind az által a' többi egészséges Levelek mind addig meg-hagyattassanak a' Dohány száron, még a' mag tellyeséggel meg-nem érik. Azon feljúl pedig, hogy minden Palánta mellé, melly magnak hagyattat (mellynek mindenkor a' leg-szebbet kel választani) egy karó ültetik, és a' Palánta ehez vagy tsadéval, vagy pedig hárs fa héjal tágoosan köttetik, a' többi gondviselésére való nézve-is úgy kel véle bánni, valamint más egyéb Palántákkal. Mind az által még is jobb, hogy ha a' magnak hagyott Palánták olyan kertbe ültetnek, és neveltetnek, melly a' szélről nem háborgattatik; és ezeknek nem-is kívántatik igen nagy hely, mivel hogy az e' féle magnak hagyott Palántákat nem szükség olly meszse egymástól ültetni, mint amazokat, mellyek Leveleket nevelnek; s azon feljúl mivel csak egy magnak hagyott Palánta-is annyi magot hoz, hogy az abból nőtt Palántákkal 20 igás földet bé-lehet ültetni,

§. 12.

Igen szükséges arra-is vigyázni, hogy a' Dohány mag se igen nagyon el-ne érjen, de ellenben éretlenül se maradjon; mert az igea elérett mag sokkal könnyebb, és gyöngébb; és az el-vetés után vagy igen későn, vagy pedig éppen ki sem kél, azon feljúl az ebből nőtt Palánták-is közönségesen gyöngék, és roskadók szoktak maradni. Ellenben az éretlen mag meg-penészedik, meg-fúl, és ki nem kél.

A' jól meg- értt magnak jelei e' követke-
zendők:

a) Ha a' magnak hagyott Dohány Palántá-
nak szárán lévő Levelek többnyire sárga pettege-
tésekkel vagynak meg- hintve, és egészen a'
föld felé lankadnak.

b) Ha a' magnak hövelyein ide 's tova csak
alig észrevehető hasadások látszatnak; és

c) Ha a' mag hövelyei igen le- hajúlnak a'
föld felé.

Akkorpedig már igen el- értt a' mag, a' mi-
dön leg- kisebb illetés által - is höveléből leg-
ottan ki- dől.

Mihelyt a' mag igaz, és valóságos meg- éré-
sének a' most elő számlált jelei látszatnak, leg-
ottan annak hövelyei száraztól a' Dohány török-
ről le- metasztesszenek, tsomóba kötteszenek, és
valamelly rejtek helyre egymásra le- rakattas-
sának, és a' képp egynéhány napig ott hagyattas-
sának, még magoktól valamennyire kietlen búzt
nem bortsátanak.

Minek utánna már a' magnak mind szikkasz-
tása, mind pedig meg- kélése végbe vétetődöt,
aggattassanak fel a' tsomók olly árnyékos helyre,
a' hol a' szellőnek nints ereje, és csak akkor vé-
teszenek - le, midőn a' mag az ő höveléből a' for-
gatas által könnyen ki- hull.

Ugyan

Ugyan csak végtére ki- kell a' magot annak höveléből fejteni, héjából, és polyvájából ki-tisztítani, és valamely száraz helyen tálban, vagy más egyéb fedeletlen edényben el-tenni, és gyakorta való forgatás által mind addig jó gondját viselni, még az ő haszon vételének ideje el-nem érkezik.

NEGYEDIK TZIKKELY.

A' Dohányal való Bánásrol, annak Bétakarítása után az utolsó meg-keelésnek végbe vételéig, és annak el-érkezett hasznos el-adásáig.

§. I.

Minek utánna már a' meg értt Dohány Levél a' feljebb bé-hozott mód szerént a' Palánta szárárol le-szaggattatott, szükséges, hogy az valamely száraz pázsitra, vagy mezőre, mely gyékénnyel, vagy szalmával bé-légyen fedve, a' napon széljel teregettsék, és e' képpen egynéhány óráig gyakrabb forgatás közben fekvé hagyattassék, mind addig, még a' naptól meg-nem melegszik, és meg-nem fonnyad; de ellenben arra-is jól kell-vigyázni, hogy meg-ne száradjon.

§. 2.

§. 2.

Az e' képp a' naptól meg-melegedett Dohány Levél mind szélelségére, mind pedig hosszúságára való nézve egyenétessék - ki, 's annak utánna 60 vagy 80 Levelet egybe vévén egymásra rakásba fektessék.

Annak utánna valamelly tsűrben, vagy Pajtában, vagy akár melly más a' nap ellen bé-fedett helyen vettesék egy szalma ágy olly formán, hogy annak közepe kevesse halmos, vagy-is domborodott légyen; Ez meg-lévén, a' feljebb említett Dohány rakások vagy kosárban, vagy más egyéb edényben, de úgy, hogy a' Levelek se igen le-ne nyomattassanak, annál inkább meg-ne rongyosíttassanak, erre a' vetett ágyra hordattassanak, és mint egy más fél ember lábnyomni magasságra olly formán rakattassanak egymásra, hogy a' Levelek hegyei fel-felé állyanak, azoknak tsutái pedig le-felé fűgjenek. Ez az egész rakás gyékénnyel, vagy szalmával, 's azután Deszkákkal fedettesék - bé, és vagy nehéz fákkal, vagy pedig kövekkel (de mértékletesen) nyomattassék - le, melly nyomtaték mind általal tsak addig hagyattassék raita, méglen a' Leveleknek tsutáiból nedveség nem kezd folyni.

Meddig kelleffen pedig ezen az ágyon a' Doháynak izzadni, az az időnek nagyobb, vagy engedelmesebb hidegségétől, és melegségétől, nem különbben a' Levél kövérségének küiombaságétől függ.

Erre

Erre való nézve közönségeffen öt nap szokott rendeltetni; mind azáltal még - is minden nap meg - kell a' rakásokat vizsgálni, mivel hogy az igen erős fel - forralás a' Dohánynak ártalmas, és azt a' rothadásra hajlandóvá teszi. Ebben az esetben a' Dohánynak valóságos meg - kelésére való nézve kiváltt képpen e' következő három jelekre kell vigyázni.

a) Ha a' Dohány kietlen rothatt fű szagos kezd magából botsátani;

b) Ha a' Levelek tsutái vizet kezdenek magokból tsepegtetni; és

c) Ha kézzel a' Dohány rakás közepébe bényúlván, ott mintegy égető melegség tapasztal-
tatik.

Mihelyest tehát ezek a' jelek észre vétetnek, minden utóbbi hallasztás nélkül szükséges, hogy a' Levelek leg - ottan egymástól széljel rakattassanak, és ha lehetséges, mindaddig szellőztessenek, még egészfzen meg - nem hülnek, és meg - nem száradnak.

§. 3.

A' már meg - hültt Levelek egyenként egy vékony fa - vagy vas tövel egy ölni hosszúságú közönséges vékony fonálra fűzetteffenek - fel, annak utánna ezek a' zsinorok aggattassanak - fel
olly

olly bé - fedett helyre, a' hol azokat a' szellő
 ugyan szabadon meg - járhasa, de a' hová se a'
 nap, sem pedig az eső bé - ne hathasson. Abban-
 is sok áll, hogy a' zsinórra fűzött Levelek által-
 jában egy éránt meg - száradjanak, és egy forma
 színt nyerjenek; arra való nézve meg - kell a'
 Zsinórokat többszer forgatni, és az azokon lévő
 Leveleket ott, a' hol sűröbben vagynak fel - fűz-
 ve, egymástól távozítani.

Igaz ugyan, hogy az olyan Dohány Leve-
 leknek, mellyek árnyékos helyen függöttek, szí-
 ne nem olly tetszetős, mint amazoké, mellyek
 szabad levegő ég alatt a' napon szárattak; de ellen-
 ben kedvesebb illatúak, erősebbek, és szapo-
 rábbak.

Hogy pedig a' Dohány Leveleknek általjában
 egyenlő szépsége, érése, és tartóssága meg - sze-
 reztethessék, aggattassanak ki - a' Zsinórok szép
 időben, vagy este, a' vagy mikor köd - esik (melly
 a' Doháynak igen hasznos) vagy pedig még a'
 napnak fel - kelte előtt a' szabad Levegő ég alá,
 és egész nap, vagy pedig ha a' szép időnek ál-
 landósága remélhető, több napokig - is kint ha-
 gyattassanak.

Attól pedig éppen nem kell tartani, hogy
 a' napnak tavalzi meg - fogyatkozott ereje a' Do-
 hány Zsirját igen ki - szívja. És egyedül csak az
 eső, és szél ártalmas a' Doháynak, mellyet az
 első fekete foltosá tész', az utolsó pedig az
 meg - rongyosítja, és széljel tépi.

§. 4.

Hogy pedig ezeknek a' Zsinóroknak ki- 's bé-
ággatása alkalmatlan, és fáradságos legyen, ta-
gadhatatlan; következendő képpen az illetőn
hurtzolkodással csak a' tsekélyebb, de nem a'
nagy Dohány termeszto' Gazda bajoskodhat.

Azra való nézve az, a' ki fok Dohányt ter-
meszt, szükséges, hogy a' Dohány szárításának
kedvéért egy különös tsúrt, vagy hajlékot állítas-
son-fel, hogy ha nevezetes részét az eddig nagy
fáradsággal, és verítékekkel nyertt Dohányának el-
veszteni, vagy annak leg-alább az árát meg-
vesztegetni nem akarja.

A' most említett Tsúr fel-állításának for-
mája ennek az oktatásnak végéhez foglaltatott;
azok a' kevés fáradságok, és költségek, melyek
ennek a' Tsúrnek fel-állítására tétettek, leg-ot-
tan az első esztendőben dupla hasznot hajtának,
és pedig elsőben: a' fáradságnak meg-rövidítése,
és a' Zsinórok gyakorta ki- 's bé-való fel- agga-
tásainak el-kerülése által; másodsor, és főképp
az által, hogy azt a' kárt, melyet az eső, és
szélvész a' Dohányban, hogy ha az a' sövényekre,
és a' ház falaira ki-aggattatik, szokot ejteni, el-
távoztathatja. Mivel pedig ennek a' Tsúrnek fel-
állításához általában semmi vas, hanem egyedül
csak kevés lágyfa, szalma, vagy gyékény kívanta-
tik, azt a' leg-alább való Paraszt-is fel-állithatja.

Jöllehet pedig, hogy ennek a' Tsürnek öszve állítása csak együgyű, mind az által még - is olly hasznos, és alkalmas, hogy szép időben annak fedele tsekély fáradsággal le - bortsátathatik, és ha szeles, vagy esős idő támad, ismit olly könnyen két ember tehetségével fel - vonyatathatik.

Többynire ezt a' szellő - is, a' mennyire szükséges, a' fedélnek magassan, vagy alá való kitámasztásához képest által járja; azon feljúl a' Dohány Levél - is azon formán, valamint a' mezőrül bé - takarítatot, minek előtte a' Zsinórokra fel - fűzettség, ide bé - szállíthatik az izzadásra, és minek utánna a' Zsinórokról le - fűzettetet, ismít ebbe öszve rakattathatik.

Mivel pedig az illetén Tsür az ő Fedelének könnyebb le - eresztése, és fel - vonása miat nem lehet igen nagy, szükséges tehát, hogy az ollyan Gazda, a' ki sok Dohányt termeszt, két, vagy három ilyen Tsürt állítasson - fel magának, melyeket mindenkör olly távólról helyhez tethet - el egy mástól, hogy ha egybe Gyűlés támadna - is, a' másik ettől szabadon, és bátran álhasson.

Az alat az idő alat pedig, a' midőn a' Dohány Termesztőnek nints Dohánya, hogy azt ebbe a' Tsürbe fel - aggassa, vagy bé - takarítsa, hasznát lehet ennek venni más egyéb házi gazdaság körül lévő edényeknek bé - takarítására; de arra jól kell vigyázni, hogy az ilyen Tsürnek Pádimento - ma mindenkör szárazon tartassék, mert különben

az abban lévő nedvesség nem kevés ártalmára volna az oda bé-takarított Dohánynak.

Mellyre való nézve igen jó, ha a' Tsürnek Pádimentoma agyaggal meg-töltetik, és az erősfen, és egyenesen le verettetik, vagy leg-alább száraz goromba fővenyel meg-hordatik, és szálmával meg-hintetik.

Hogy pedig ebbe a' Tsürbe külső képpen se hathasson-bé a' víz, szükséges, hogy ez körökörül a' helynek fekvéséhez mérsékelt szélességű, és mélységű árokkal fel-árkoltassék.

§. 5.

Azt csak a' szép, és száraz idő választja-meg; meddig kelleffen a' Dohány Levelet a' Zsinóron hagyni. Mind az által közönségesen 4 hét szokott rendeltetni annak szarítására.

Hogy ha már az a' Dohány, melly tsupán csak árnyékban függöt, általában sárga, a' ma pedig, melly többszer a' ködre, és napra ki-tétetet vala, máj színű, és az őtet illetéskor mint egy gyántásnak tapasztaltatik lenni; azon feljúl hogy ha a' most előhozott két féle Dohánynak a' Tsutái jól ki-szarattak, már akkor ideje, hogy mind a' két féle le-vetéssék a' Zsinórról, azonban ne legyen a' Levél olly igen száraz, hogy a' midőn azt az ember illeti, ropogjon. Arra való nézve szükséges, hogy az illyen Zsinóron függő Dohány

esős, vagy ködös időben, vagy pedig reggelt akaratásék - bé, a' midőn a' Levél húzós, és könnyen engedi magát ki - egyengettetni.

Ha a' Dohány Levél, amint az előbbeni §. emlétetett, az ő aszalásának ideje alatt ködre, vagy napra többször ki - tétet, ugyan ezt az ő bé-takarítása előtt - is meg - lehet tselekedni, mind az által olly formán, hogy ennek végbe - vételére szép idő választásék, és akkor a' Dohány Levél Zsinórostól együtt korán reggel a' szabad levegő ég alá ki - aggattásék, vagy pedig ha a' többször emlétett Tsürben függve marad, annak fedelét le - kell emelni, melly mind addig le - emelve maradjon, még a' nap a' Harmatnak, vagy ködnek vastagabb nedvességéből a' Dohány Levelet úgy ki - nem szárítja, hogy a' Levél egyedül tsak annyira maradjon húzós, hogy azt, a' mint előbb meg mondatott, könnyebben ki - lehesse egyengetni, és Tsomókba szállítani.

Minek utánna már a' Dohány Levél a' feljebb emlétett mód szerént a' Zsinórokon meg - aszalódott, az egyenként valamelly asztalon, vagy Deszkán ki - terjesztett Tenyérrel olly szépen ki - egyengettesék, hogy abban leg - kisebb rántz se maradjon, 's azután egy eránt egy másra rakattásék mint egy három hövelkni magasságúra úgy, hogy annak tsutái - is egy máson egyéránt feküdjenek, mellyek vagy ugyan azon fonállal, mellyre a' Dohány fel - va füzve, vagy vékony tsádéval, vagy pedig a' száraz Kukuritzza tsivnek belső vékony héja.

hájával olly erőssen, a' mint lehet, által kötötte-
nek, és az így el-készültt Dohány Tsomók egy-
néhányszor lapos kézzel nyomattassanak - le.

Egy tsomóba a' Levélnek vastagságához, vagy
vékonyságához képest lehet 40 vagy 60 levelet
szállítani, de azonban arra jól kell vigyázni, hogy
a' jó, és egészséges Levelek közé se zöld, se ro-
hatt, sem pedig olyan Levelek ne-egyelétesse-
nek, melyeknek tsutái nintsenek egélszen ki-
száritva, mivel hogy az olyan Levelek közül tsak
egy-is az egész tsomót penészel, rosz büzzel, és
rothadással meg - vesztegetheti.

§. 6.

Az imént említett mód szerént tsomókba
szállított Dohány két, vagy három ember láb-
nyomni magasságú rakásba erőssen, és olly for-
mán rakattassék, hogy mindenkor két Tsomónak
végei a' Levélnek közepéig egy máson, azoknak
tsutái pedig mind a' két részből ki-felé feküdje-
nek. Ez a' rakás fedettség-bé Deszkákkal, és
vagy nehéz sakkal, vagy kövekkel nyomattassék-
le; de azonban arra kel vigyázni, hogy a' Dohány
meg-ne gyúladjon, melyet egy részent az abból
gőzölő erős szagról, de leg-inkább arról lehet
észre venni, hogy ha egynéhány nap múlva, mi-
nek utánna már a' rakás le - szállot, annak köze-
péig a' Dohány termesztő gazda kezét be-nyújtja,
és ha abban égető melegséget tapasztal, a' Rakás
leg - ottan fel-bontassék. Minek utánna a' Do-
hány

hány Tsomók már mind meg-húlték, ismit újra, mind az által mint egy egy ölni magasságú Rakásba rakattassanak, és még ekkor-is gyakran arra kell vigyázni, hogy ha a' Dohány ismit újra meg-nem gyúlat e? melly esetre ismit, valamint előbb, a' Rakás széljel bontassék, és ezt mind annyiszor kell többszerezni, méglen a' Dohány annyira el-nem végezi meg-kelést, hogy végtére tellyes nyúgodalomra szálhasson.

A' *Galitziai* Dohány, ha jól meg-érvén be-takarítatot, és a' tsomókba nem igen nedvessen szállítatot, kevesebb fáradságot kíván, mivel hogy a° kelésben, ambár leg-ottan elejntén magassabb-ra rakattatik-is, nem könnyen gyúlad-meg erősfen, és a' nélkül, hogy a' Rakás fel-bontassék, magában meg-szún, és le-tsendesül.

Szükséges pedig általjában, hogy a' Dohány száraz helyen szállítassék rakásba, mind az által a' hol nints szabad járása a' szellőnek, mivel hogy ez a' Dohány Rakásnak leg-alább a' felső részét, és annak oldalait meg-emelzi, és erőtlenne teszi.

§. 7.

Az úgy rakásba rakott Dohány mind addig abba marad, méglen az vagy tsomók szerént el-nem adattatik, vagy pedig Balakba két vagy négy mázsáig szállítván vasarra nem vitetik.

És ugyan végtére ez az az idő, mellyben a' Dohány Termesztőnek mind eddig tett fáradozásai meg-jutalmaztatnak, és a' mellyben megkülömböztetheti, hogy a' Dohány Termesztésnek melly módjában, tudni-illik a' ma közönségesen bé-vett, és nyilván való képpen hibásban? vagy e' jelenvalóképpen javasoltban e' találja fáradozásainak nagyobb jutalmát.

Hogy pedig a' Dohány Termesztő Gazda annál világosabban által láthassa, hogy a' Dohány Termesztésnek a' most említett két fele módjai közül mellyik legyen jobb, és hasznosabb, tegye meg e' következő Próbát; tudni-illik: Anna az Hód földnek, mellyet Dohány Palántákkal bé-ültetett, felét a' szokott, felét pedig az itt javasolt mód szerint mivelje, nagy különbséget fog-tapasztalni főképp a' Leveleknek nagy vóltokban, nehézségekben, és szépségékben; mellyből természet szerint a' következik, hogy az ilyen Dohány azon feljül, hogy nagyobb áron el-adatathatik, annak más idegen országokban - is Betse feljebb nevelkedik.

A' feljebb említett 5dik §. a' Dohány Palánták el-ültetésekről már meg-mondatot, hogy a' javasolt Palántálásnak módja szerint egy Hód földbe 9216 szál Palántát lehet bé-ültetni.

Hogy ha már a' termétt Leveleknek ambártsak felnyére szólván, sőt azt - is ki - hagyván, melyet azokból némelly esetekre való nézve nem lehet bé - számlálni, következendő képpen ha egy Palánta 8 egészséges Levélnél többet nem hozza - is, és az ilyen nagy, és vastag Levelekből bár 32 nyomjon egy fontot, még - is az olyan egy Hód földön 2304 font leg - jobb Dohány teremne, melynek mázsáját 5 foréntjával számlálván, mind összességel tenne 115 foréntokat 12 káraitzárokat.

Lehet é tehát akár melly más veteménynek gyümölséből, vagy a' földnek termékenységből ehhez hasonló jövedelmet várni?

Azon feljül - itt azt - is Tekéntetbe kel - ven - ni, hogy a' Dohány Termesztőnek a' Dohány mag semmi költségében sem kerekedik, nem kölömben, kivévén a' Szántást, Kapálást, és némelly ízbeli öntözést, a' többi munkák olly tsekélyek, hogy azokat kevesebb erővel bírók - is végbe - vihetik, és végtére a' javasolt termesztés mód szerént a' Dohány koránfints a' szélvész által okozható olly fok veszedelmekre, mint más egyéb Vetemények, ki - tétetve.

Mind ez illetén gerjesztő, és hódító környül állások okai annak, hogy az, a' ki a' Dohány termesztés elő mozdításában már nagyobb előmenetelt tet, azt ismit nem olly könnyen hajtja félbe, sőt még azokban a' Vidékekben, mel-

mellyekben a' Dohány termesztés körül nagy tudatlanság uralkodik, melly miatt az el - vetett Dohány egy részének hasznát nem lehet venni, a' másik része pedig alig válik középszerűvé; és végtére a' hol sok előre vevő kereskedők találtak, kik rész szerént a' foglaló pénz, rész szerént pedig a' Józágnak hitelben való vétele, és más egyéb tsalárságokkal tellyes Mestersegek által magokat a' szegény Dohány Termesztőknek veritékkel keresett jövedelméből hizlalják, és er-
szényeiket töltik, sem tapasztaltatik, hogy a' Dohány Termesztőknek száma kevesedne.

Lehet tehát minden bizonnyal reménleni, hogy a' *Magyar*, és *Galitzia* Országbeli Dohány Termesztők ezen oktatást hasznokra fordítani, és a' ma reájok áradandó jutalmakat, mellyekkel ezen oktatásnak véle való élése által az ő Munkáik, és szorgalmatoságaik bőven meg-jutalmaztatnak, mint egy következését **FELSŐGES FEJEDELMEK** szorgalmatos Atyai gondoskodásának illendő hála adással fogják tulajdonítani.

L A I S T R O M A

Azon Ellenvetéseknek, mellyek a' Dohány
 Termesztők kedvéért ebben az okta-
 tásban foglaltatnak.

Oldal. §.

E LSŐ TZIKKELY, azon fogyat- kozásokról, és vizsza-élésekről, mellyek jelenvalóképpen a' Dohány Termesztés körül találtatnak.	6	—
A' Dohány mag igen sokáig hagyattatik a' Palánta Izáron, és el-veszti az ő erejét.	6	2
A' mag annak idejébe bé-nem vetetik a' meleg-ágyba; mellyből némelly károk hárulnak a' Dohány Termesz- tőre.	7	3
Ártalmas következtések, ha azon föld, mellybe a' Dohány Palánta el-ülte- tendő, szükséges képpen meg-nem szántatik, baronáltatik, és ha a' Pa- lánták meg-nem öntöztetnek.	7	3

Kár.

Kárvallás , melly a' Dohány - Termesztö- re következik , hogy ha a' Dohány Palánta szükséges képpen meg-nem kapáltatik , és a' gyom ki-nem írtat- tatik.	8	4
Kárvallások , hogy ha a' nedveséget szí- vó Vendég növények , a' felette való Levelek , és a' Palánta Hegye annak idejében ki-nem írtatnak..	8	5
Miképpen károsodik akkor a' Dohány- Termesztő , a' midőn általjában min- den Leveleket , tudni illik : az éret- teket , és érettleneket a' Dohány- Törökről egybe szaggatja , és öszve egyeléti.	9	6
A' Dohány Levélnek első izzadása leg- ottan akkor , a' midőn a' Palánta szárától le-vétetik , annak ártalma nélkül ki-nem maradhat.	10	7
A' Fonálra fűzött Dohálynak ártalmas véle való bánása.	10	8
A' tsomóba szállított Dohány körül ártal- mas szokások.	11	9
Tsalárdóságok , mellyekkel némelly Do- hány Termesztők a' magok tulaidon kárával a' Dohálynak el-adása előt élnek.	13	10

MÁSODIK TZIKKELY a' Dohány mag- nak el-vetéséről mind addig, még a' Palánta által - ültetésének ideje el- nem érkezik.	15	—
A' Dohány mag el - vetésének ideje el- rendeltetik.	15	1
A' meleg ágyrak el - készítése.	17	2
A' Dohány magrak meleg ágybavaló el- vetése.	20	3
A' meleg ágyrakban lévő Dohánynak igen ártanak a' földi Balhák; azok ellen való orvosság.	23	4
Mikor kelleessen a' Dohány Palántát el- ültetni.	24	5
Mire kell vigyázni a' Dohány Palántának a' meleg ágyrakból való ki - szedésekor, és annak a' földbe való el - Palántá- lása előtt.	24	6
HARMADIK TZIKKELY a' Dohány Palántának el - ültetéséről, mind az ideig, még az le-nem leveleztetik..	26	—
A' földnek melly helyheztetése legyen leg - jobb a' Dohány Palántának el- ültetésére.	26	1

	<i>Oldal.</i>	<i>§.</i>
A' Dohány Palánta el - ültetésére való földnek Tulajdonsága.	27	2
Miképpen készítetessék el a' Dohány Palánta alá való föld.	28	3
A' földnek leg-jobb trágyázásáról....	29	4
Mire kelleffen vigyázni akkor, a' midőn a' Palánta el - ültetetik.....	31	5
A' Palánták öntözéséről.	35	6
A' Palántáknak első meg- kapálása, vagy porhányózása.....	36	7
Ennek a' Munkának többszerezése, és a' Palántáknak feltöltése.....	37	7
Kárvallások mellyeket külömbféle Bogarak a' Palántákban ejthetnek, és az azok ellen való orvosságok.	38	8
A' vendég növényeket a' fölts Leveleket, és a' Palántának begyét lekel venni; 's az illetén gondviselésnek hasznai.....	39	9
Miképpen kellefsék a' Levelet a' szárról le-venni, és a' meg-értt Levélnek jelci.....	41	10
Azon Palántáknak, mellyek magnak bagyattattak, vélek való bánása..	42	11

Hogy a' Dohány mag se igen nagyon el-
ne érjen, se pedig érettlenül ne ma-
radjon; Ennek az ő valóságos meg-
érésének jelei, és el-takarítása.... 43 12

NEGYEDIK TZIKKELÝ a' Dohányal
való banásról annak az ő bé-taka-
ritása után mind addig, még azutol-
só meg-keelésen által nemment, és
annak mint el-adandó Jószágnak tu-
lajdon Jószágáról. 45 —

A' Dohány Levélnek első meg-keelése,
minek utánna a' Törsökről le-vé-
tetet. 45 1

Második meg-keelés. 46 2

A' Dohány Levélnek fonálra való fel-
fűzése. 47 3

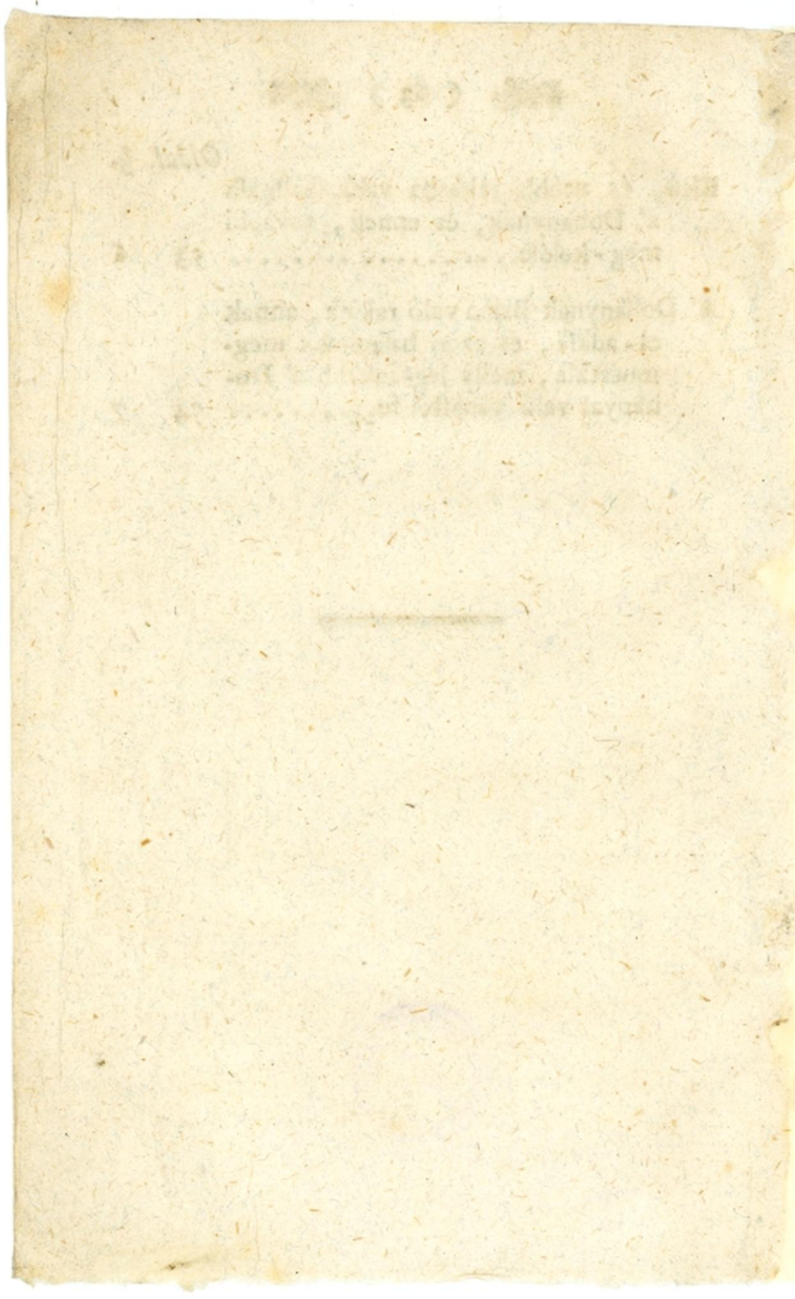
Dohány Levelekkel fűzött fonalaknak
ki-'s bé aggatása, és haszna a' Tsűr
fel-állításának, 's ennek le-raj-
zolása. 49 4

Mikor kelleffen a' Dohány Leveleket le-
fűzni a' fonalokról, és ezeknek tso-
mókba való szállításáról. 51 5

Első, és utóbbi rakásba való szállítása
a' Dohánynak, és ennek, további
meg - kelése. 53 6

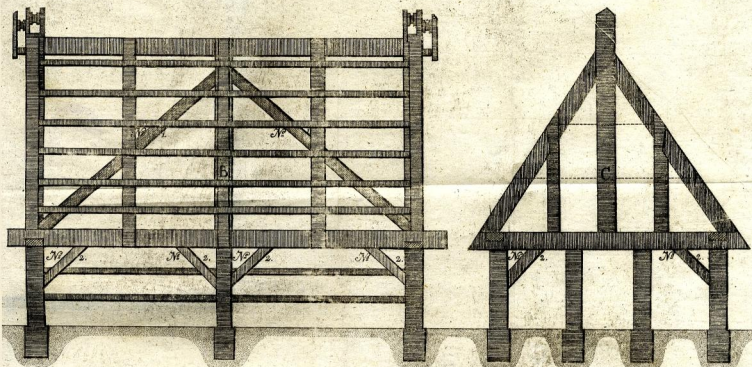
A' Dohánynak Bálba való rakása, annak
el - adása, és azon haszonnak meg-
mutatása, melly leg- inkább a' Do-
hányal való bánástól függ. 54 7

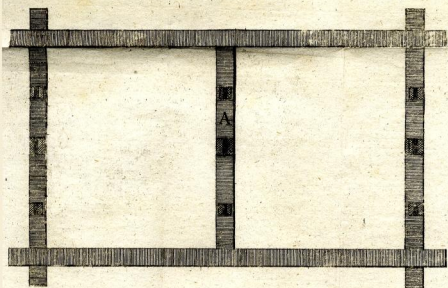
ÁBRÁZOLÁS A.

Az itt le-rájoztott Horog fák, és gerendát tartó ágaok által meg-erősített Dobány-Levél szárító, vagy értető Tsürnek, avagy Gunybónak, melyek által ez oly belyessen, és erőssen fel-állítatbatik, hogy a' szelek által semmikeppen széllyel ne szaggatatbafsék.

MEG - MAGYARÁZÁS.

- A. A Tsür fel-állítása Talpának képe-
zése.
- B. A fel-állítandó Tsür hosszának ké-
pezése, melyben az 1° Szám alatt
lévő erősítő Horog-fák, és a 2° dik
Számmal meg-jegyzett gerendát tartó
ágaok le-raioztatnak.
- C. A Tsür kerest gerendájának le-rai-
zoldása; a' bol ismit a' 2° dik számmal
jegyzett gerendát tartó ágaok szem-
be tűnnek.

1/2 inch 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100 101 102 103 104 105 106 107 108 109 110 111 112 113 114 115 116 117 118 119 120 121 122 123 124 125 126 127 128 129 130 131 132 133 134 135 136 137 138 139 140 141 142 143 144 145 146 147 148 149 150 151 152 153 154 155 156 157 158 159 160 161 162 163 164 165 166 167 168 169 170 171 172 173 174 175 176 177 178 179 180 181 182 183 184 185 186 187 188 189 190 191 192 193 194 195 196 197 198 199 200 201 202 203 204 205 206 207 208 209 210 211 212 213 214 215 216 217 218 219 220 221 222 223 224 225 226 227 228 229 230 231 232 233 234 235 236 237 238 239 240 241 242 243 244 245 246 247 248 249 250 251 252 253 254 255 256 257 258 259 260 261 262 263 264 265 266 267 268 269 270 271 272 273 274 275 276 277 278 279 280 281 282 283 284 285 286 287 288 289 290 291 292 293 294 295 296 297 298 299 300 301 302 303 304 305 306 307 308 309 310 311 312 313 314 315 316 317 318 319 320 321 322 323 324 325 326 327 328 329 330 331 332 333 334 335 336 337 338 339 340 341 342 343 344 345 346 347 348 349 350 351 352 353 354 355 356 357 358 359 360 361 362 363 364 365 366 367 368 369 370 371 372 373 374 375 376 377 378 379 380 381 382 383 384 385 386 387 388 389 390 391 392 393 394 395 396 397 398 399 400 401 402 403 404 405 406 407 408 409 410 411 412 413 414 415 416 417 418 419 420 421 422 423 424 425 426 427 428 429 430 431 432 433 434 435 436 437 438 439 440 441 442 443 444 445 446 447 448 449 450 451 452 453 454 455 456 457 458 459 460 461 462 463 464 465 466 467 468 469 470 471 472 473 474 475 476 477 478 479 480 481 482 483 484 485 486 487 488 489 490 491 492 493 494 495 496 497 498 499 500 501 502 503 504 505 506 507 508 509 510 511 512 513 514 515 516 517 518 519 520 521 522 523 524 525 526 527 528 529 530 531 532 533 534 535 536 537 538 539 540 541 542 543 544 545 546 547 548 549 550 551 552 553 554 555 556 557 558 559 560 561 562 563 564 565 566 567 568 569 570 571 572 573 574 575 576 577 578 579 580 581 582 583 584 585 586 587 588 589 590 591 592 593 594 595 596 597 598 599 600 601 602 603 604 605 606 607 608 609 610 611 612 613 614 615 616 617 618 619 620 621 622 623 624 625 626 627 628 629 630 631 632 633 634 635 636 637 638 639 640 641 642 643 644 645 646 647 648 649 650 651 652 653 654 655 656 657 658 659 660 661 662 663 664 665 666 667 668 669 670 671 672 673 674 675 676 677 678 679 680 681 682 683 684 685 686 687 688 689 690 691 692 693 694 695 696 697 698 699 700 701 702 703 704 705 706 707 708 709 710 711 712 713 714 715 716 717 718 719 720 721 722 723 724 725 726 727 728 729 730 731 732 733 734 735 736 737 738 739 740 741 742 743 744 745 746 747 748 749 750 751 752 753 754 755 756 757 758 759 760 761 762 763 764 765 766 767 768 769 770 771 772 773 774 775 776 777 778 779 780 781 782 783 784 785 786 787 788 789 790 791 792 793 794 795 796 797 798 799 800 801 802 803 804 805 806 807 808 809 810 811 812 813 814 815 816 817 818 819 820 821 822 823 824 825 826 827 828 829 830 831 832 833 834 835 836 837 838 839 840 841 842 843 844 845 846 847 848 849 850 851 852 853 854 855 856 857 858 859 860 861 862 863 864 865 866 867 868 869 870 871 872 873 874 875 876 877 878 879 880 881 882 883 884 885 886 887 888 889 890 891 892 893 894 895 896 897 898 899 900 901 902 903 904 905 906 907 908 909 910 911 912 913 914 915 916 917 918 919 920 921 922 923 924 925 926 927 928 929 930 931 932 933 934 935 936 937 938 939 940 941 942 943 944 945 946 947 948 949 950 951 952 953 954 955 956 957 958 959 960 961 962 963 964 965 966 967 968 969 970 971 972 973 974 975 976 977 978 979 980 981 982 983 984 985 986 987 988 989 990 991 992 993 994 995 996 997 998 999 1000 1001 1002 1003 1004 1005 1006 1007 1008 1009 1010 1011 1012 1013 1014 1015 1016 1017 1018 1019 1020 1021 1022 1023 1024 1025 1026 1027 1028 1029 1030 1031 1032 1033 1034 1035 1036 1037 1038 1039 1040 1041 1042 1043 1044 1045 1046 1047 1048 1049 1050 1051 1052 1053 1054 1055 1056 1057 1058 1059 1060 1061 1062 1063 1064 1065 1066 1067 1068 1069 1070 1071 1072 1073 1074 1075 1076 1077 1078 1079 1080 1081 1082 1083 1084 1085 1086 1087 1088 1089 1090 1091 1092 1093 1094 1095 1096 1097 1098 1099 1100 1101 1102 1103 1104 1105 1106 1107 1108 1109 1110 1111 1112 1113 1114 1115 1116 1117 1118 1119 1120 1121 1122 1123 1124 1125 1126 1127 1128 1129 1130 1131 1132 1133 1134 1135 1136 1137 1138 1139 1140 1141 1142 1143 1144 1145 1146 1147 1148 1149 1150 1151 1152 1153 1154 1155 1156 1157 1158 1159 1160 1161 1162 1163 1164 1165 1166 1167 1168 1169 1170 1171 1172 1173 1174 1175 1176 1177 1178 1179 1180 1181 1182 1183 1184 1185 1186 1187 1188 1189 1190 1191 1192 1193 1194 1195 1196 1197 1198 1199 1200 1201 1202 1203 1204 1205 1206 1207 1208 1209 1210 1211 1212 1213 1214 1215 1216 1217 1218 1219 1220 1221 1222 1223 1224 1225 1226 1227 1228 1229 1230 1231 1232 1233 1234 1235 1236 1237 1238 1239 1240 1241 1242 1243 1244 1245 1246 1247 1248 1249 1250 1251 1252 1253 1254 1255 1256 1257 1258 1259 1260 1261 1262 1263 1264 1265 1266 1267 1268 1269 1270 1271 1272 1273 1274 1275 1276 1277 1278 1279 1280 1281 1282 1283 1284 1285 1286 1287 1288 1289 1290 1291 1292 1293 1294 1295 1296 1297 1298 1299 1300 1301 1302 1303 1304 1305 1306 1307 1308 1309 1310 1311 1312 1313 1314 1315 1316 1317 1318 1319 1320 1321 1322 1323 1324 1325 1326 1327 1328 1329 1330 1331 1332 1333 1334 1335 1336 1337 1338 1339 1340 1341 1342 1343 1344 1345 1346 1347 1348 1349 1350 1351 1352 1353 1354 1355 1356 1357 1358 1359 1360 1361 1362 1363 1364 1365 1366 1367 1368 1369 1370 1371 1372 1373 1374 1375 1376 1377 1378 1379 1380 1381 1382 1383 1384 1385 1386 1387 1388 1389 1390 1391 1392 1393 1394 1395 1396 1397 1398 1399 1400 1401 1402 1403 1404 1405 1406 1407 1408 1409 1410 1411 1412 1413 1414 1415 1416 1417 1418 1419 1420 1421 1422 1423 1424 1425 1426 1427 1428 1429 1430 1431 1432 1433 1434 1435 1436 1437 1438 1439 1440 1441 1442 1443 1444 1445 1446 1447 1448 1449 1450 1451 1452 1453 1454 1455 1456 1457 1458 1459 1460 1461 1462 1463 1464 1465 1466 1467 1468 1469 1470 1471 1472 1473 1474 1475 1476 1477 1478 1479 1480 1481 1482 1483 1484 1485 1486 1487 1488 1489 1490 1491 1492 1493 1494 1495 1496 1497 1498 1499 1500 1501 1502 1503 1504 1505 1506 1507 1508 1509 1510 1511 1512 1513 1514 1515 1516 1517 1518 1519 1520 1521 1522 1523 1524 1525 1526 1527 1528 1529 1530 1531 1532 1533 1534 1535 1536 1537 1538 1539 1540 1541 1542 1543 1544 1545 1546 1547 1548 1549 1550 1551 1552 1553 1554 1555 1556 1557 1558 1559 1560 1561 1562 1563 1564 1565 1566 1567 1568 1569 1570 1571 1572 1573 1574 1575 1576 1577 1578 1579 1580 1581 1582 1583 1584 1585 1586 1587 1588 1589 1590 1591 1592 1593 1594 1595 1596 1597 1598 1599 1600 1601 1602 1603 1604 1605 1606 1607 1608 1609 1610 1611 1612 1613 1614 1615 1616 1617 1618 1619 1620 1621 1622 1623 1624 1625 1626 1627 1628 1629 1630 1631 1632 1633 1634 1635 1636 1637 1638 1639 1640 1641 1642 1643 1644 1645 1646 1647 1648 1649 1650 1651 1652 1653 1654 1655 1656 1657 1658 1659 1660 1661 1662 1663 1664 1665 1666 1667 1668 1669 1670 1671 1672 1673 1674 1675 1676 1677 1678 1679 1680 1681 1682 1683 1684 1685 1686 1687 1688 1689 1690 1691 1692 1693 1694 1695 1696 1697 1698 1699 1700 1701 1702 1703 1704 1705 1706 1707 1708 1709 1710 1711 1712 1713 1714 1715 1716 1717 1718 1719 1720 1721 1722 1723 1724 1725 1726 1727 1728 1729 1730 1731 1732 1733 1734 1735 1736 1737 1738 1739 1740 1741 1742 1743 1744 1745 1746 1747 1748 1749 1750 1751 1752 1753 1754 1755 1756 1757 1758 1759 1760 1761 1762 1763 1764 1765 1766 1767 1768 1769 1770 1771 1772 1773 1774 1775 1776 1777 1778 1779 1780 1781 1782 1783 1784 1785 1786 1787 1788 1789 1790 1791 1792 1793 1794 1795 1796 1797 1798 1799 1800 1801 1802 1803 1804 1805 1806 1807 1808 1809 1810 1811 1812 1813 1814 1815 1816 1817 1818 1819 1820 1821 1822 1823 1824 1825 1826 1827 1828 1829 1830 1831 1832 1833 1834 1835 1836 1837 1838 1839 1840 1841 1842 1843 1844 1845 1846 1847 1848 1849 1850 1851 1852 1853 1854 1855 1856 1857 1858 1859 1860 1861 1862 1863 1864 1865 1866 1867 1868 1869 1870 1871 1872 1873 1874 1875 1876 1877 1878 1879 1880 1881 1882 1883 1884 1885 1886 1887 1888 1889 1890 1891 1892 1893 1894 1895 1896 1897 1898 1899 1900 1901 1902 1903 1904 1905 1906 1907 1908 1909 1910 1911 1912 1913 1914 1915 1916 1917 1918 1919 1920 1921 1922 1923 1924 1925 1926 1927 1928 1929 1930 1931 1932 1933 1934 1935 1936 1937 1938 1939 1940 1941 1942 1943 1944 1945 1946 1947 1948 1949 1950 1951 1952 1953 1954 1955 1956 1957 1958 1959 1960 1961 1962 1963 1964 1965 1966 1967 1968 1969 1970 1971 1972 1973 1974 1975 1976 1977 1978 1979 1980 1981 1982 1983 1984 1985 1986 1987 1988 1989 1990 1991 1992 1993 1994 1995 1996 1997 1998 1999 2000 2001 2002 2003 2004 2005 2006 2007 2008 2009 2010 2011 2012 2013 2014 2015 2016 2017 2018 2019 2020 2021 2022 2023 2024 2025 2026 2027 2028 2029 2030 2031 2032 2033 2034 2035 2036 2037 2038 2039 2040 2041 2042 2043 2044 2045 2046 2047 2048 2049 2050 2051 2052 2053 2054 2055 2056 2057 2058 2059 2060 2061 2062 2063 2064 2065 2066 2067 2068 2069 2070 2071 2072 2073 2074 2075 2076 2077 2078 2079 2080 2081 2082 2083 2084 2085 2086 2087 2088 2089 2090 2091 2092 2093 2094 2095 2096 2097 2098 2099 2100 2101 2102 2103 2104 2105 2106 2107 2108 2109 2110 2111 2112 2113 2114 2115 2116 2117 2118 2119 2120 2121 2122 2123 2124 2125 2126 2127 2128 2129 2130 2131 2132 2133 2134 2135 2136 2137 2138 2139 2140 2141 2142 2143 2144 2145 2146 2147 2148 2149 2150 2151 2152 2153 2154 2155 2156 2157 2158 2159 2160 2161 2162 2163 2164 2165 2166 2167 2168 2169 2170 2171 2172 2173 2174 2175 2176 2177 2178 2179 2180 2181 2182 2183 2184 2185 2186 2187 2188 2189 2190 2191 2192 2193 2194 2195 2196 2197 2198 2199 2200 2201 2202 2203 2204 2205 2206 2207 2208 2209 2210 2211 2212 2213 2214 2215 2216 2217 2218 2219 2220 2221 2222 2223 2224 2225 2226 2227 2228 2229 2230 2231 2232 2233 2234 2235 2236 2237 2238 2239 2240 2241 2242 2243 2244 2245 2246 2247 2248 2249 2250 2251 2252 2253 2254 2255 2256 2257 2258 2259 2260 2261 2262 2263 2264 2265 2266 2267 2268 2269 2270 2271 2272 2273 2274 2275 2276 2277 2278 2279 2280 2281 2282 2283 2284 2285 2286 2287 2288 2289 2290 2291 2292 2293 2294 2295 2296 2297 2298 2299 2300 2301 2302 2303 2304 2305 2306 2307 2308 2309 2310 2311 2312 2313 2314 2315 2316 2317 2318 2319 2320 2321 2322 2323 2324 2325 2326 2327 2328 2329 2330 2331 2332 2333 2334 2335 2336 2337 2338 2339 2340 2341 2342 2343 2344 2345 2346 2347 2348 2349 2350 2351 2352 2353 2354 2355 2356 2357 2358 2359 2360 2361 2362 2363 2364 2365 2366 2367 2368 2369 2370 2371 2372 2373 2374 2375 2376 2377 2378 2379 2380 2381 2382 2383 2384 2385 2386 2387 2388 2389 2390 2391 2392 2393 2394 2395 2396 2397 2398 2399 2400 2401 2402 2403 2404 2405 2406 2407 2408 2409 2410 2411 2412 2413 2414 2415 2416 2417 2418 2419 2420 2421 2422 2423 2424 2425 2426 2427 2428 2429 2430 2431 2432 2433 2434 2435 2436 2437 2438 2439 2440 2441 2442 2443 2444 2445 2446 2447 2448 2449 2450 2451 2452 2453 2454 2455 2456 2457 2458 2459 2460 2461 2462 2463 2464 2465 2466 2467 2468 2469 2470 2471 2472 2473 2474 2475 2476 2477 2478 2479 2480 2481 2482 2483 2484 2485 2486 2487 2488 2489 2490 2491 2492 2493 2494 2495 2496 2497 2498 2499 2500 2501 2502 2503 2504 2505 2506 2507 2508 2509 2510 2511 2512 2513 2514 2515 2516 2517 2518 2519 2520 2521 2522 2523 2524 2525 2526 2527 2528 2529 2530 2531 2532 2533 2534 2535 2536 2537 2538 2539 2540 2541 2542 2543 2544 2545 2546 2547 2548 2549 2550 2551 2552 2553 2554 2555 2556 2557 2558 2559 2560 2561 2562 2563 2564 2565 2566